

UNIVERSAL
LIBRARY

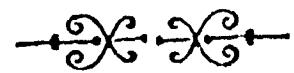
OU_204867

UNIVERSAL
LIBRARY

శ్రీ రస్త.

సాంబిల్ దర్శనము

(హరికథ)

ప్రభవ్యాశ్రి మదజ్ఞ దాదిభట్ట
నా రాం యు ణ దో స్త
వి ర చి త ము.

ఎదవ కూర్చు.

ప్ర కా శ కు ఱు:

కంచుల గోవిందంగారు,
పీసుగుడ్ను వార్చుంటు, బెజవాడ.

బెజవాడ వాణీ ముదార్పురశాలయందు
ముద్రింపబడినది.

1929.

గ్రాఫిక్స్ రిజస్టర్డ్]

[వెల రు. 0-12-0

ప్రకటన.

112

1923 సంపాదక అభిభర్త 22 వ తేదీన బ్రహ్మాశ్రీ మదజ్ఞాడాదిభట్ట
నారాయణదాసుగారిచే రచియింపబడిన ఈ సావిత్రీచరిత్రమను గ్రంథ
క్రగ్తగారివరున యూవత్తు కాపీరైటుమాక్స్‌లతో మేము క్రయమును పోంది
యున్నాము. ఈ పుస్తకము యిండియూ కాపీరైటుచేతను, పరకీయమైన
కాపీరైటుచేతను సురక్షితమైనది. ఉత్తరపు లేసిదే యొవ్వరైనను యిందొక
భాగమునుగాని, సంపూర్ణముగాని, యిందులోని భావములుగాని, కీర్త
నలుగాని, యూపు స్తుతమును భాషాంశురీకరించి క్రయముసతు యిచ్చుటకు
గాని యెవరికసి మాక్స్-లేసు. ఈ పుస్తకమును యేమాత్రమైనను కాపీ
చేసినయైదల కాపీరైటును లంఘించినట్లగును. అట్టివారు మేము ఛేబోస్ట
క్రిమినల్, సివిల్ చర్యలకు బాధ్యతలగుదురు.

ఇట్లు.

బెజవాడ,
12—11—23.

కంచుల గోవించం,
పేసుగుడ్ను సుర్యంటు,
బెజవాడ.

తృప్తి.

సాధి తీర్థ దర్శనము.

గీ. సర్వమంగళ మమ్మ బ్రష్టను దల్పి
గాంచు మాతలి సంశీల కల్పవల్లి
రక్తియు విరక్తియుంభుక్తిముక్తినివె
యవ్యయామృత మధురోక్తియాదిశక్తి॥
భైరవి—చతురస్రగతి.

ప॥ నన్నిప్రశ్నావుమా యమ్మా శార్వాణి ॥ న॥
సన్నిశేంద్రభూషు పట్టంపురాణి॥ న॥

అ॥ కన్నతలి నన్నిం గావరాదచే!
నిన్ను వేషుకొన్న నీవాణన్ను ।

మ॥ పన్నగనా దిక్కిపరే నిన్నువినా!
కలలో నినుగన్నది నాకన్నదోయ నిన్నరేయ మ ॥ న॥

ఱ॥ ఇవుడీనాకృతికి నీవేనాయక ।
కృపతో దీనిగై కొన వేవేయక ।
అపరిమతానంపుతో ఏపనజితా ।
జ్ఞాపాత యద్రిపుని సుతా ।
జపానుమాభపాసే భైరవి॥న॥

మంసధ్వని—ఆది

ప॥ కనికరమున నను గనుగణపతి నా!
మనవివినుము నినువేడెన బాడెద ॥X॥

అ॥ వనజభవా ద్వయమరవినుతచరితా ,
నిను నిత్యము గొనియాడెద నాడెద ॥ X ॥

ము॥ ఘనదురితాటవీ దవానలవిఘ్నానీరద్ప్రచండానిలా
ప్రీషుత్థభ్కుపారిజాత గిరిజాతనయా గనరాదయా
దయామయ || క ||

ఱ ఇంలోజనముల తోల్మైముక్కునీదే!
జలజాసనాత్మి వత్సంసులక్ష్మున్న ||
కలనై నన్నినుమరచుదేబై క్కుడిదినిజకార్యసిద్ధిదలంపగ ||
భల్మిరాయం క్రాల్మైక్కుపదునుమర్పుదపద్మామృతముగ్రోలక్ష్మున్న ||
జెలగించుమునా కావ్యంబు త్థంసీక్కుతునశలపరమహంసధ్వని || క ||

కస్తుడ-ముశ్రిగతి.

ప॥ అంబజొనూరే దేవిజొహారే!

మమ్మేలునూళారదాంబజొహారే॥యం॥

అ॥ చింబవులైనోషునితంబజొహారే!

సమ్ముదిత్తభ్కుకదంబజొహారే!

ము॥ కంబులలైత్తగ్రీవవీణా గానప్రదావితగ్రావ॥

సమ్ముధిత్తపాపనికురంబప్రశ్నస్తుకుటిలాలకరోణబ ||యం॥

ఱ నిమ్మవినాదికైక్కువరేనాతల్లి సిథిలూప్రశిత్తకల్పవల్లి ।

పమ్ముగనాకావ్యమునీదయజ్ఞల్లి ప్రచురించుము దేవతామత్తల్లి

ఉన్నతకవిస్తూత్తపాత్రత్థ వోదధిసంతారణవహిత్త ।

యెన్నుగనీదురాయంచనడ నిందగుపర్చు మేలకన్నడ ||యం॥

సీ. ముజ్జగంబులగలమూలరహంయములెరిగించుసహజకవీంద్రులార
చాల్రుగందలిర్పుగమోశ్ములోకమూనండింపబాండుగాంధర్యలార
వాణిజ్యక్కుమిశీల్పబాలవిధనంగర లోకిణోద్యుగకోపులార
దయయునత్యంబు నిత్యంబుమూర్త్థవించువిధినోప్సరుభాగవతులార

ప్రశ్నేషులారా యజ్ఞస్కర్మిషులార
మూయనంటయు నంటని మహితులార

సావిత్రీచరిత్రము.

అఖలజనులార యమ్మలారయ్యలార
సత్కామృతముంగోలి జయముగొనుదు.

శెంబోటి - త్ర్వీన.

ప॥ నుజనులారలెందుశేరి - భజనజేసిణొందు ॥ను॥
అ॥ సిజముతెలియరందుమో - కెజముగునుజుందు ॥సు॥
మ॥ గజబిజిసంసారములో - రజుస్త మోర్ణములనలా
నజక్కివరవళతసిదుము - భద్రించుమనకబ్బుముక్కి ॥సు॥
ఱ॥ మొరిలోకసంపదలకు - విర్వీగనేలా
క్ర్రకందరానిపండ్ల - క్ర్రుసాచనేలా
వెరికి గారడిసుఖమ్ము । లీరికెండమావులవలె
జ్యరుసగ్గేంచుగల్పి - ఖుర్నుమాటి శెంబోటి ॥సు॥

శీ. నిరుపేదలకుగుక్కమరికిసంతానమ్ము కోటీశునాలికిగొడ్డరికము
చేతనైనకురూపిజేరసీయదుచెల్చు యందకానికలోనియంగుసున్న
మ్మాప్పాన్న మారోగ్యహీనులకుందును దినగలవారికి దిండిలేదు
దాతనుమంగాళ్ళ దన్నియేగెకుక్కే కడులోభివానినిగోగలించు
ఉన్న వారున్న దనియేద్వ్య నుర్వీలోన
లేదనుచుగుండెదరు సిరిలేనివారు
చూడనీలోకమంతయు శోకహతము
సత్క్యముం దయగల్లిన జనముతప్ప.

ఉ. ఎన్నగగోరనప్పు లభియించును సంపన రాగిచొమ్మక్కు
సన్నతపూజమాస్కి బెలుచం దనుగోరిన రాదు లచ్చి ఇర
చన్నులుమాసకమ్మకటు చావకటీరని గూనివంపులా
గన్నది స్వేచ్ఛలేనిబ్రతు కోజనులాగ యికేటిసాఖ్యముల్.

నాథనామకీయ - త్రివుటతాళము.

ప॥ భళ్ళధాయావట్టియాళ్ళ - భంగమాసంసారంఖ ॥భ॥

అ॥ పలువిధంబులరక్షణేసిన - దేలియదాతనువులేమగునో ॥భ॥
 మ॥ కలలోనిమాణిక్ మన్మబతుకునగ - లుగునెల్లపనులవశములయు
 యెలమిమాధులహంకరించెద - రైతింతరాయబూరమ్ముల॥
 గ బారుగుఫావ్యాచందాన - మోసబుచ్చుమనదు తెల్పీ,
 చేరవచ్చుననిపించి - దూరమామనకునంతుపీ।
 ఆరయజర్యితచర్యామక - టకటయూకదంపుమన్మబతుకు।
 కోరదగినదిలేచిటమిగల - ఘోరదుఃఖంబనాధనామక్షియ ॥భ॥

సీ॥ శ్వానసంగతియటుసంసారమిదిసౌఖ్యమామిదబులుశదుఃఖాకరంబు
 పానకాల్రాయనిబులుప్పివలెను భోగేచ్చు ఎన్నటికి శాంతించపోదు
 ఆశాశమందునఁప్పుతుత్సుపై బాంధవప్రీతిగల్లుటబ్రహ్మమకృతంబు
 ఎనుముతోకంబట్టియూతకుదిగినట్లు త్రౌచేపతులనమ్మగొల్చుచుంట
 అనుచుగూధిగడెలిసి సత్యంబుదయయ
 గడిమిదప్పక ధర్మాధికామములను
 పరహోతంబుగాలైప్పి భాగవతులు
 సంతోసందపదవికి సాగుచుందు.

చ. జగమిదయేల్ల క్షల్లనుచు సత్యదయల్ని రసించి జాతులం
 దేగాడి కులానుబంధనముదైంచి సనా వివిధాన్నపానముల్
 దగిలి సహస్రాగములాదత్పురులై కడుదానధర్మముల్
 పోగునమాను నా సిక్కుంబూధలు భాగవతుల్దింతురే॥

శాంభోజి - రూపకమా.

ప॥ అద్వైతమకలదా సిద్రా - శననిధువనపరులా
 అ॥ అద్వైతియవస్తువునక - హంకృతికలదా।
 మ॥ చిద్విశాసుడథిలజగ - త్సులప్పిసితినాశయోని।
 యద్వేషుశాదిగురుం - డాదిశ కీకింగాక ॥య॥
 గ పరులకొరకునమ్మవో - వాక్యమాలనుహోధించు।
 కరణిదాముచేయగా - గలరెమ్మెట్టవేదాంతులు।

సాపిత్తిచరిత్తిము.

ఎరుకగల్లువారమనుచు - నౌరులడెగడితమణప్పులా
నరయలేరుప్రీందినల్ను - నెరుగగలడెకాంభోజు ॥యు॥

సీ. దుర్జససహవాసదోషంబునంద్రూ నథులదుర్వ్యసనంబులభ్యసించి
మానజూలకనథిమానంబునన్నిండేపాలయ్య మరిసిగ్గుపడకముదిరి
పరవశులై యెల్ల పాపంబుల నిరాశపకిస్త్వినయు సైల్ల పాడుచేసి
తమవలెమషవత్తడనలేనివార ఉశక్క ఉటంచునబ్బానులనుచు
మెలువేదాంతులై చెడుగొట్టులై
వగ్గ ధర్మములొల్లక వావివరుస
లనకవిహారించి నూ సీకులగుచు నరక
మరుగుచుండురు చెన్నుల సురుపులగుచు.

క. సూనృతము పల్కావలై దయ
ఖాని సకలజంతువులను బోషించవలై
శీర్పారాయణ పాద
ధ్యానంబున జోడిభవము దరియించవలై.

ఖరహరప్రీయ—రూపకము.

ఐ॥ భ క్షజనులతోసఖ్యము- వక్షినికునిహావరసోఖ్యము।
అ॥ ప్రాక్తనదుష్టర్మాఖ్యములైడు- బూపముఖ్యము ॥భ॥
మి॥ శక్తికొలదినుపకారము- సల్పుచుదీనులబెంచుచు।
ముక్తిమారములగుసత్యై - ముంభూతదయముగ్గైన ॥భ॥
ఒ సలలితస్వియవణా చారంబులవదలబోకా।
కలనైనంవరభాముల- గ్రేయగరాకా।
ములుచలసహవాసము న- వ్యులైకెనంజీసికొనకా।
యిలలొసర్వసమతజరి- యించేసి ఖరహరప్రీయ ॥భ॥

సీ. స్వర్గములోనరంభాభోగమిటుపుషుమానము గోనయజమానుడొకడు
దణ్ణైకై బకధ్యానమ్మసల్పుచుబంహితమ్మున్యైడో బ్రహ్మాయైకడు

సకలక్రియలబ్ధాగ్నములనియమించిదంభుడై తిరుగునథ్యర్యాకొకదు
కదుపుక్కూడి రింకె కమురుకంపునకోర్చుయుక్కిరిబిక్కి రౌహంతయుకదు

శ్రీతులసారంబుదెలియక క్రతువులందు
బశువులంజంపి సాఖ్యమల్పంబుగొందు
రుచితమెనుగక నిదియెవిధ్వుక్కుమంచు
గ్రూరకర్మాంకుం దయదూరముకద.

సి. మొగినహింస్యత్సర్వభూతానియని శ్రుతినాదరింపక వశుమాలభేత
యనునటియధమమంత్రానుసారంబుగ నలసీచకులము లెల్లమృగ్గారకు
బలుఁఁచ్చుతెరఁగన బంహితమానులై విశ్రులమంచును విప్రవీగి
జన్మంబునం జేదజంతువులంజంపు కటికమాణులకును గలదెము క్కి.

ఉపనిషత్తులుశ్రుతికాంత కూర్యభాగ
మందహింసను సాపించునదియెమాము
కనుడధఃకాయమాపేకు గర్మాకాండ
మూని పశుహింసడెల్లు నపాసమచట.

గి. చెరుకుతీపియనగ జేరియదానిని
వేశ్చమాయ నమలు వెదుగుపరిది
వేదవాక్కు లెల్ల విధులని పశుహింస
సలుపు కూర్చ భోగమూనుగోరి.

సి. యజముమోక్షదాయకమగు పశుహింసవిధిచోదితమటన్న హీదవాక్కు
లన్నియు దానమ్మయజమానుడోతయు సాహనధై ర్యవిజ్ఞానము లను
మానవులనుబ్బుచేయరియూపములగట్టి ముక్కు సెవుల్చోరుమూసిచంపి
పవదీసియగ్గిలోపల (వేణు)తాగూడ నంత్యహంమంబుగానగ్గిలోన

ఒడిమృతింబాందవలెనని నుడువుశ్రుతుల
ఛేసటులిప్పుడలక్కుంబు చేసితమకు

పాప్రిణములు బెల్లమని సోమ మూజి వేరు
లొంద మేకల గోయుచు చుండురకట.

గీ. క్రూరులై మాంసముందిచు కొంటెయు ఘులు
పశులజన్మంబులండంప వలయునుచు
ప్రశుతులనొకకొన్ని బన్నిరి చూడదొచ్చ
నుండి యవివేసుటు చేయుచుండి రహాయా.

మారువ — చతురస్రి

ఐ॥ సత్కృదయలబోగ్రౌసుమసుష్టు-జముడూరకపోనిచ్చునా॥
అ॥ నిత్యముఘోరనరకముసబూని-నిఖలబాధలంబెట్టునుగాని ॥స॥
మీ॥ అత్యుంతకృపాసముద్దుడైనీ-లాచలమండవతరించుబుద్ధుడు।
ప్రత్యహమునా స్నిధర్మోదమూ-పరయుగిభోధింపవినకపోగరున ॥స॥
ఒ అరయనాత్మపత్నప్రయుధు తాని-యుపశ్యుతి సపశ్యుతి యని।
కరముఘోరమించుభగవద్యక్యము కారణంబుజీడచెవిబెట్టెదరా
థరస్మేలోస భూతదయులేనిమూ-సరునియందుగల్లు నితరథర్ము
పరికింపవృధానీల్లేనిచెయువు-దెరువ సేలరి త్తగామారువాస॥

సీ. ఉత్తములగువారలుర్మీలో దలిదంప్రిమాటులకుంజవదాటలేరు
పెద్దలబోడగాంచి వినయంబుగన్నర్తు రార్తులకు న్నితమాచరింప్రు
కలనైననప్పుల్లకై నగల్లలువల్కు కొరులుగోప్పంజూచియుల్కు రేప్పుడు
ప్రాణమీంసనుజీయ రే సెవంబున్ననైన దమకులాచారము ల్లప్పబోరు
వ్యభిచరించరు కొనరుకుర్మ్యసనములను
జ్ఞానులవుదురు సోమరుల్లారు గర్వ
మందరుబుతికెదరు స్వకష్టారితముగ
నీశ్వరునిగోరెసమాని భజంచుందు.

ఉ. ధాత్రీనిభత్తకున్నరియు దక్కినబంధులకు నృహాయః
పాత్రతగల్లజేసి యిరువంకలవంశజనంబులం దిష్టా

మాత్రసుఖంబులన్నిటిపీ మోదముగాంచినపుణ్యసాధ్యసా
విత్రితలంపువచ్చు సరనిమ్మజనావలీనెన్నునామదిఁ.

గీ. పున్నెతుందంపతులలోన వన్నెకెక్కి
పుడమిసావిత్రి సత్కావంతుదును మిగుల
నిఖలసాధుజన స్తవసీయులగుట
వారిచరితంబు పల్చెదవాసిమిఁర.

మంజరి — భై రవి

తోల్లిమృదు దేశమునకువిభుటై దొడ్డునృపతియొక్కదుండెఁ
వెల్లాసిగ నశ్వపతియచనాతని పేరుజగంబుననిండెఁ
ప్రతమక్కతవంశజుడాతం దురుశోర్యాంధ్ర ర్యాధనుడు
నోత్రయ్యండు మహావిభవయుతుం దఖ్మానృపులందుఘుసుడు.

సీ. వేదసాదలన్నీ వెదకి వెదకి తోల్లిదండ్రులవలె మేటిదయుష్మాచు
నవివేకమునవివిధాన్యమతస్థుల నిరయభాజనులని నిందనేయ
డేబీవమునకైన పొంసమొనర్పు సకలభూతములందుసమతబరగు
కలనైనద్వారవలుకడు మరి యేకపశ్చీపతుడుదీనభాంధవుండు
మచ్చునక్కనైన గేమహమహునిరాజ్య
మునుమాంసాశనులు త్రాగుబోతుజనులు
లేదొ వ్యధిచారులుంగానరాలొ యటి
యశ్వపతివంటి రాజేన్నడైనగలడే.

క. అడిగిన లేదన దర్శకి
బుడమిఁ శరణన్న శత్రువుక గాపాడు
గదుమంచివా దరికీలొం
గదువ్యసనములబడ దట్టియ్యైపతిగలడే.

క. ఎంతయు విభవముగల్లియు
గాంతామణిఁడ జిరము కాపురమునదా

సంతోషించియు, దుదుక్
సంతానములేక యతదు జాలి వడెసియల్.

వసంత — చతుర్స్ర.

ఐ॥ కూలమువ్యుర్ము-గాగుచుచుండి,
గటుకటూసంతతి-గాంచనై తినా॥ కా॥

అ॥ చారుచిత్రుకులము-సంతసీల్గానా
సాగుట్టుమద్వయం-శముజిగమందునా

మి॥ పాలింగ్గాడుకు లేనినావై భవ-ముడవిగాచు వెన్నై చునమూయు
నేలగ్గాడ్చుబతుకునాకింక నే-నిహాపరంబులకుదూరవైతినా॥ కా॥

ఐ కూడుకులుకూతులుగోడండ్రుల్లారు-గదునింటినిండగాలధన్యులు
పుడుమంద్రుల్లిటిస్తుటువందెపుషు-తడబిచేసినతపమ్ముడ్రుల్లి
యైడతెగనియాచింతనాకంటె నిల్లాడ్లికెక్కు-దుగాదాశివశివా
కడకునలుగురిలోననవ్యులాయు-కాపు లేనిమాయువనపసంత్॥ కా॥

శీ॥ కూడుకులెందరటుంచు గ్రోత్తవారెవర్తైన నడుగనేనేమని నుమపువాడ
వదుగులు పెండ్రుండు బుసుతలకొనరించు చుట్టూలనేనెట్లు చూడగలను
సాలంకృతముగ గన్యాదానమంజేసి యామేనుదరియింప నోమనై తి
నాకుగ్గేనవిద్య నారాజ్యమంతయు నెవ్యాసికిక నప్పగించగలను
కడుపుఫలియింపకుంపిస కారణముస
నంతయున్యంతచే గృశియించుచున్న
ప్రాణాయిక నెటు సమాధానపరతు
సేనుబున్నామనరకంబు నెట్లుగడతు.

మంజరి—మారువ.

అనుచుజింతించితమకులదేపత్త-యైనసావిత్రీగూర్చి
యనశనవ్రీతుండై తపమొనర్చై-నఖేప్రమలకునోర్చి

అంతగొన్నాశ్చకతనిమోలబ్ర-త్వుతమయ్యనాకరాత్రి
వింతగాగభక్తులపాలీక్ష్ము-నృత్యమైనసావిత్రి.

సీ. చేమంతినూవుగాశీతాంశుగేఁంచి యెప్పుగ గగసంఖుప్పాబెట్టి
తారలన్నుత్యోలచేరుచుక్కసమర్చినుడటివై సూర్యుడన్నోబ్బుదిది
చందోయగా మేరుమందరములజేర్పి జాధితరంగముల్యాభ్యులఁజేసి
రోమావళిన్వ్యసస్తోమంబుగావించి ఘనణఘనముభూమిగానొస్తి
తనయథఃకాంయ మఖలపాలోశమగుచు
నశ్వవతిజ్ఞానదృష్టియం దవతడించె
విశ్వమూపంఖుతోడుఉ వేనమాత్ర
పాలీతాత్రితవగఁ సువర్ణదుగఁ.

క. అంతటనశ్వవతియు మే
నంతగగుఁడుమగ బ్రమదాత్రులాదవగఁ
సంతోషాద్యుతభయముల
నెంతచుజగదీశ్వరి స్నుతించెనిఁఖవలెను.

కేదారగాళ — చతుర్స్ర

ప॥ ఇంతభక్తవాత్సల్యమునీకే-యెంతయుదగునమ్మజగదీశ్వరి॥య॥
అ॥ సంతోషించితినేటికినాదగఁ-జన్మముదరియించెనాహయమ్మ ॥ఇ॥
మ॥ ఎంతటివారైననీదుమహిమగ-సింతయుదెలియగలరేయాదిశక్తి
యింతకునీదయలేకనిస్నుగన-నెవరితరమెతల్లిత్రైపురసుందరి ॥ఇ॥
మపనిధపమగరితారితకుర్చుణు । నిసరిమరిమపనితర్మేంతధిమిగధి
సరిమరీర్చుణుతర్మేంపనిధమ । తక్కదధిరిణతతదధిరిణతదధిరిణత ॥ఇ॥

ఉ ఇలలోనినుగాంచునతనికింగలలోనైనగలదెయఘుము ని
టలలోచనీభవమోచనీ-భల్లియధరజితబింబజగదంబ ।
కలుషహరిణైతోకతారిణై-కాలీచంచర్కచికురాలీ ।
పొలుపుగనాపేమదిరునటునిన-బాగదగలన్నీకేదారగాళ ॥

సధాపసిధపాధమ పమాగరి ! తశ్చేఖికిటతేఖికిణాంతకుండరి ।
పసిసరిమామామగరిస । పాపాపసగరి సాసాసాధః । త్తుష్టంగుతక
దధిగిణతోం-తశంగుతకదధిగిణతోం-తశంగుతకదధిగిణతోం ॥౭॥

సీ. కంటికిరెప్పట్టుకుమహాగురూకతం బిల్లులగని పెగచుక్కోవీపు
అన్నదమ్ములగని పెన్నిధులని కూర్చులెక్కించు సక చెట్టుండ్రునీపు
నాయమ్మనాయమ్మనాకన్న వారని గుబ్బన్వేషించుకూతునీపు
ప్రాణంబులన్నయు భర్తకర్మించి యిల్లుర్చుదక్కాపాడుభార్యావీపు
కార్యహోతువీపు జగమ్మనీపు
నీవెయంతయు సెద్దియుంగావునీపు
నీదుతత్యంబు దంసి వర్ణంపదరము
యూష్మితిజనారిభర్త మాయమ్మదుర్గ.

కేదార—రూపకము.

ఐ॥ నిన్నువినా దిక్కివరే - నిఖల్యాకజననీ ॥ని॥

అ॥ కన్నుకరువుదీరగసను - గంటిసంతథన్యదనో ।

ఏ॥ ఎన్న గహరిమారాదిసుర - లీవాసించెడిబొమ్మలు

నన్నునీదుదాసునిగ న - నారతముంగాపాషము ॥సి॥

పప్పుమగమ్మ గరిగ్గరిస - రిసనిన్నిపసా నినిసాసరిగము ।

సరిగమగరిసని పనిసరిగమగరి- నిసరిగమగరిస సనిరిస గరిసస

తద్దధిగిణత తద్దధిగిణత తద్దధిగిణత॥ పైకాలము.

ఉ నిదయగల్లినవారికి - లేదనాధ్యమెండైన ।

నాదిశక్తినిభక్తుడై - యవ్యయూసందమందు ।

నాదైవము నాత్మాయు - నాసర్వము నీవె నిట

మూదముతో బూజించెద బొగడెద శివకేదారము॥సి॥

(పైకాలము) సపపామగమగ రిమమాగరిగి సగగారిసరిస
నిరిరీసనిసని పనసానివనివ నినీపనసానిరిరీసగరిమగారి

సాస్నసిధప నిన్నిధపమ దాద్ధపమగ పాపుమగి।
తాక్షిటక తరికిటక తోందధిగిణత ॥ని॥

దండకము.

జమజయజగదంబ సీలాలకస్తోమరోలంబ దంతచ్ఛదస్ఫరబింబా
కసత్తైనకతోద్యన్నితంబా సదానమసర్వమరోదామరత్తఃకదంబా స్వ
భక్తావలంబా నిన్మి స్తోత్రముఁ సేయసేంతవాడు భవాంతోధనిర్మ
గుడక మూడులోకంబుస్ని వె తల్లి భవన్నాయచే స్వప్నమర్దేస్తు
చిత్తంబునుఁ లేని విశ్వంబు సత్యంబుగా దోచునో యట్టుల స్వేంసియు
స్నిటిలో బుబ్బలెట్టుబుబ్బుచు న్నోబుబ్బన న్నాశముం జెందునో చూడ
సీయండె యూతీమగా సీజిగజ్ఞాలముయ్యిట్టి గిట్టుఁ మరిన్నామరూపంబుల
స్ఫుదమంబాంది నానాఘుటాకారత్తఁ బొల్లు మస్తుట్టునో దేవి
యూజంగమస్టావర్మాద్వైతభావంబుగా విశ్వరూపంబున స్నికు నీవేచిలాసం
బునుఁ దోచినట్టుంసియుఁ నిత్యభూమసిత్తఁ సచ్చిదానంద తత్త్వంబుతో
నున్న సీయద్భుతాధ్య ప్రభావంసు నూహింపనెంజేసి వార్తా సనుం జాల
రోయమ్మ సేనెంతవాడన్నలంపంగ సీభక్కలే హరికీవేసమస్తప్రసంచం
బుగా దోచుచున్నాలు నాట్లు నాతంప్రే నాసర్వబంధుస్వరూపంబు
నాలోకము న్నాదు దేహంబు నాజీవము స్నివే నీకన్న వేరున్నదే
నిన్న సేనెంతవర్ణించిన న్నాదు ప్రేమంబు కాసింతయుం దీర దే సేమ
సేతుంమహాదేవి నీతోననం జేర్ముకో యేలుకో నమ్మసీదాసునింగా ద్వర్ణ
వేదమాతా నమ సేనమ స్ఫోనముః॥

చ. అని వినుతించు నశ్యపతి కంబ ముదంబున సోయివత్సు నీ
యనథుతపంబు మెచ్చితి మదంశమునంజనియించు సీకు ది
న్నని యొకకూతు రాపెవలనం దరియంత్రిరువంకహారలెం
దున జయమబ్బు నీకనుచు దుర్గ తిరోహితయయ్యే నయ్యెడకో.

మంజగతి—జంతోటి.

అంబదయనందియశ్యపతియగా - హాస్యమ దంబుననిప్పే
తిమ్ముగగోన్నాట్టుజరుగనాతని - యాల్మాలున్నలదప్పే

చుట్టుపక్కాముఱుసంతసపడనా - సుదతిగ్రభముఫలించెం
నైట్రునమంచిమాహలాత్కమందునా - నెలతకూతురింగాంచెం.

గ్ర. తల్లిదండ్రులమోద మొంతయునుహోచ్చ
బిల్లనానాట హాయిగ జెరుగుచుండె
బుడమి సావిత్రీనగమున బుట్టెగాన
వెలది సావిత్రియును పేర బిల్యబడియో.

కీరతాసి—గూపకముం

ప॥ దానివయును చక్కదనము - దరమాహణేంపగ నల ॥దా॥
అ॥ చానలోమాముద్దులు - సావిత్రికిసాటపగలర ॥దా॥
ఖ॥ మేనిచాయముంగురులు - నైల్చైబంగారునిరుటు
కొనాప్పుచిన్నపీసేకెడు - కందోయపెద్దచేరెడు ॥దా॥
గ కమ్ముతేనబావియ - క్షావిమోవిలీవి
జుమ్మావయ్యారియోర - చూపుమరుకట్టారి
ఇమ్ముయిషణానచాలు - నెందుకుగోటివిధాలు
సమ్మువలయుప్రిపురసుం - దగియేయక్కిరవాసి ॥దా॥

సీ. అఖుక్కలూప్రాణినందియునుంతయుఁగ్ర్యంబుదెలియనికమలగంధి
జగదేకమోహన సాందర్భాస్తయయ్య నదముచూడనిముద్దరాలు
ఒగిరాజుకూతురయ్యనుభృత్యులన్నిరసనముచేయనిశుద్ధనత్యమూత్తి
అతిసుకుమారాంగియయ్యనార్తులజేరి పనిబూనిరక్షించునెనరుకుపు

దానమువ వేల్పుట్టవు సత్యమ్ముపోవు
మెరుగుమరుదంతి కల్పాలమేలుబంతి
శీలపుంగాట్లు ఖలులక్క జెంపపెట్లు
ఎలమిసావిత్రి కెనగలదే ధర్మి.

మంజుగతి—ధైరవి.

పొలతికిదగువనునికై యశ్వపతి— భూవిభూలబర్త్తుంపా
 గులరూపవయశ్శీలములనాపె— కున్సరిలేరుదలంపా
 తమపటములనంపించు చెందరో— ధరణేవిభూలుతల స్తోత్రా |
 సమాధానసిద్ధ కొ పెత్తంప్రశియా— జాలకుండెతసప్తల్ల త్రా |
 అంతదనకునుకూలపతిమొట్టు— లబ్ధిననుచుసావిత్రి |
 చింతించుచుగులగంచెసిటాను— స్నిగ్ధగాత్రిమ్ముకరాత్రి ||

సీ. బిరుసునీలంఫుట్టుంగిరములవలెనువా ఉగురులు పెన్నోసటిపై గునిసియూడ
 ఆలచిప్పులబోలు వాలుకన్నుంగవ కొనలవెంబసిమంచినెనరుజింద
 ముప్పిరిగొన్న మేల్చు త్తడిమూవున బోతంపుగండగొడ్డలివెలుంగ
 మోముచందురునందు మొల్లు మిసలుకప్పు చిరునవ్వువెన్నే ఉచెలగు
 చుండా తల్లిదండ్రులు మసలిమద్దలు గేరిన
 సైత్తలనోర్ముగంపను నేలసించి
 జూకమాసించి తీయపంచులను జలువ
 నీడదినిసించు నొకరాచక్కోడికాని.

ఉ. కాంచినయ్యులెంతయును గారవ మొప్పగ బ్రాణనాయ్
 మంచిమరందపానమిసి మామకున త్తుకుద్దు ప్రసిద్ధిచేసి క
 ల్పించుచుపూలపాన్న మరిచీచుచుచ్చలనిగాలి నేను గా
 వించెదపానసేవ యనుచింపుగ నాతడుపల్కినట్టులుఁ.

క. తానుంగూడ నతసిద్ధన

ప్రాణ్యశ్వరుగావలంచి భయభక్తులతో
 బూనితదాజ్ఞ సలుపుచా
 లోనిద్దురమేఖలాంచి లోలేషుణయుఁ.

గీ. తనకు గలలోన నాధుడై తారసిల్లు
 నతసహాపంబు పలుమరునచ్చపడగ

చిత్తమందునతులపోసి క్రొత్తవలపు
తత్త్వరంబున జగురింప దలచినట్టు.

నాటకురంజి — రూపకము

ప॥ శౌన్ఖివేనానాధుడవై తినింతనుండి ॥శౌ॥
అ॥ కాసనమునాకలలో గస్సు పెన్ని ధానమూ॥శౌ॥
మీ॥ నీనగుమోమ పసందు-నిక్కపుచందురఁడు
నీనిపువాలుకందోయి- నెనరుజిందుశాభాపోయి॥శౌ॥
ర అందమైనసీదుమోవి- యందగలనొకో
కందోయికరువుదీరనిం-గందునపోకో
సందిటనిన్నియించి సరసమాలాడడలంచి
యందెవతేయుండెగొంజ-క్రిందినాటకురంజి॥శౌ॥

సీ. సీదగుపిత్తుభక్తినీమధురాన్కి నీసత్యమధురోక్తి సీకుదగును
నీవాలుకందోయి నీపంచమస్తాయి నీచిరునగుషాయి నీకుదగును
నీసింహమధ్యమ్ము నీజ్ఞానవిభవశుభ్రు నీదుబాహుబలమ్మునీకుదగును
నీపెన్నుదుటియొప్పు నీయురమ్మునవిప్పు నీదునొక్కుటకొప్పు నీకుదగును
చక్కాదనముకొ బరాక్రమసద్గుణములు
నలువ యందునె పరిపూర్ణాకముగజీసె
భళిరసివంటి యుత్తమభత్తాగల్లు
రమణీయేషమ్ము త్రైలోక్యరాజ్యలమ్ము.

ఉ. ఎందుకునిన్ను వంటిజిగదేకమనోవారమూతిఁనాకలఁ
బాందుగదోచి నాదుమనమన్యది దొంగిఁపోయెనక్కటా
యెందుకుతెల్పివచ్చె నినునెట్టిక్క క్షనవవిందుగాగఁ గఁ
గొందు ననంగుదేయు పున్నగోలల కింతటివాడియున్నదా.

గీ. అంత సర్వకలాప్తియొటదాను
గలనుగాంచిన యాయందకాని జ్ఞా

పటమున్న వ్రాసి సావిత్రిషాగుమార
తనదు చెలిక లైతోడ నిట్టునుచుబలికె॥

ఆనంద్ కైరవి—[త్రిపుట]

ప॥ ఇతడెవ్యణోకాని- యంతీనిన్న నాకలలో
నేగుదెంచినవీనుడే- మారాకారుడే॥య॥

అ॥ అతివరోనన్ననయి- ల్లాలిగభావించు దా
య్యార్కోమచిత్తుడే- థీరోదాత్తుడే॥య॥

ఇ॥ అతివృద్ధులతలిదంద్రుణీ- యందకాడకటజాత్యంధుం
నతతసు ఘోరారణ్యములో- సంరక్షించెడిమహాన్ధావుం॥య॥

ఐ ప్రాణాయకీచేరరమ్మనిననబిలివివలసిసందిట్టగ్రుచ్చెనే
ముద్దులిచ్చెనేవీమబులకరించియేమగియుండగ- సంతోవింత

కుడాసనే యేమో స్నానే వీనిషూడకున్ననాయుసురు- వీన్నమైననికనిల్యబోదు
తా సేమితలచెనోమత్తుట్ల- దైవతమునానంద భైరవి॥య॥

సీ॥ మొక్కతుమ్మెదలనారోబిసినయటులుమంగురుల్లోనటిపై ముద్దులూరా
తెలిదమ్మరేశులదెగువ ల్లాదోయినెమ్ముయునోరుపునెనరుదెటపా
పలుచాఁఁమల్లె మొగ్గలుచిన్నర్యాతెరకాగ్గాంపమ బవిరిగాడుమమరా
కుంచపు మొదలుగొప్పమెడయు బెద్దతలుపువలెక్కామ్ము తనరుచండా
భులీరముంగాళ్ళదాటు చేతులునుమరియు
నముసిసికిటనిముడు కుందనపుచాయ
యొడలతిన్నని యేరాసిమొక్కపోడపు
అడదేమితనికి మగవాడెవలచు.

సీ. కందున్నపున్నపు చందురుగాదంటిమో వీనిమోమున కుపమయేది
యబుమాల్యమనటన్న నిక్కందోయికగుసెచ్చుల నిదగ్గనాతిశయము
ఏనుతోండమ్మలిస్సివంకలనవీని హ స్తమ్ములకునుదృష్టాంతమున్నే
మరియనంగుండగుమరునికితనితోడ సకియరోసుంతై నసమమదెట్లు

సహజసద్గుణ సాందర్భాల్కైన
సతతనోపాధిక కురూపముతునకైన
చానయెందు కలంకార శాస్త్రగరిమ
యంక నీయందకాని వసేణంచుచైన్ను.

మ. సేలతూ నిక్కముగా నితండకలడేనే ఏనితోనాకుబెం
డెలియోవేగమె తప్పకుంచునటులై సిసింపకున్నస్చరుణ
గలనై నవ్వరియింపజుమ్ము మరికుర్రా పాదపంకేరుహా
మ్ములుజంతింపుచుభక్తియోగమున నేమోత్తంబునాధించెనే.

మంజరి — జెంటోట్టి.

కావుననిప్పటమునాతంక్రికి నన్నర్చినీవువేగ
నావినుముడెలిపియూతునివెదుకం బిల్పుముముయెలనాగ
అనగనాపెచ్చేక త్తెయశ్వపతి క త్తోరగున్నిపింప
వినయచ్చెరువడిప్రతికృతిగని పృథివీశుదుయోచింప
అంతసర్వజ్ఞానారాదముని యచటికిదై వపశమున
సంతసముననా రాయణభజనము సల్పుచు రా వినయమున
ధరణీశ్వరుంచుసామ్మాగముగా దాపసేంద్రునకుమ్మేర్కి
కరములుమెగిస్చి యిల్లనె జిత్తిము గన్నర్చిచింతజ్ఞాక్షి.

స్త. అయ్యయూతనిన్నన్నమందునాకూతురు కాంచియెంతయును మో
పొంచెనకట । జాత్యంఘులోవృద్ధజననీజనకులను గాపాదునటఘోరకా
ననమునా నిమ్మహత్యాత్మకవీనికెవరైన సాటిగారంటసాందర్భపరాక్రమ
ముంగా ఏనిసిదంగ్రామంజెండ్రాడనని యుక్తవయసువచ్చినకస్యవట్టువట్టు

ఏదుసేచును గలనిజమేటులైను
ఈను సర్వజ్ఞదవుగడ యెచటనైన
నిటినుణ్ణుత్యుదున్నాడ యొరుకపర్చు
మనగ జీరుసర్వనమ్ముని యునియెనిట్లు.

బేగడ — చతురస్రి.

మ॥ ఎందుకీతడు కలడుగాని యల్పజీవి॥ యొం॥

అ॥ సందియములేదు - సత్యవంతుడితు॥ డెం॥

మ॥ అందమునబిష్టుసేవా - వందమునగనికారవు

డందమునభళిభళిరణ - మందిణికిసాటిలైరైన॥ నెం॥

ర కారడవిసాగికష్టవదుషోగి - పారుటాకుష్మాదబ్రతుకుచుండు పేవా

వీరుడగుణ సాగసుననులు - మారుసగుణ నీసుతకెటు।

కోరదగుణ జీరిపెట్టు - జాలడుబేగడ॥ యొం॥

మ. అరయంగా నృష నూజ్ దంపతులుజాత్యంధుల్నసాశ్వాధిపుత్ర
సరిపుణ్యత్యులు ద్రవయోగమున రాజ్యభ్రిష్టుతె సప్తవ
త్పురషు ఇంణినసత్యవంతుడను పుత్రీశ్రీష్టుతోగుడ దు
స్తరవింధ్యాటవిలోవసింపవలైన స్వత్తుల్ని యోగింపగాణ.

గ. నీదుకూతురుకలలోన నిన్న గస్తు

యూత డాసత్యవంతుడే యతనికాయు

విర్వదేంస్తోస్మిదందు బందెన్నదిచన

నింకనీయష్టమని మనియేగెనంత.

మంజరి—నాథనామక్రియ.

నరపతియుం డనకూతురుకలలో - నంగముసత్యవతుడు

పరగనిక్కముగనుంటకునద్వాత - పడియాబుధసన్నతుడు

అంతస్తురమునలీలాపతియును - నాత్మపత్రి చదివింప

వంత్సై క్షదోచనికగారివి - వాహముచెలులునుతింప

జనువుచున్న పుత్రీరత్నమున - శ్వయతికౌటంజేర్చు

ముదముననిట్లనెదభ్యు - చెక్కిశ్చు) - ముద్దుకొనియాపెగూర్చి.

గ. ఆమ్రసీవుకఁంగన్న యతడునిజము

వింధ్యకాసనమందుందు వీరుడంట

నారదునుచెప్పే సుగుణానాంనర్యమును
సాటిలేకట యితని కెజ్జగమునందు.

ఉ. ఈతని సత్కావంతుడని యెల్లరూందురు త్తుత్తశాలక్కుం
డాతత్తశాహువిష్ణు దనయం బతివృద్ధుల దల్లిక్కప్రములు
బ్రీతినిబ్రోచునీతడడవిక్ బుఖివిత్తనాండుగాని మా
యాతనికాయువింకకట యేవలు రెండట యేవిసెయుదు.

క. గాపునదల్లి యిత్తసిక
భావింపకచిరముబ్రతుకు నరునింకొకసి
సేచించుమనగ నీఖాల
జ్ఞావిన్నమఫేదములను సావిత్రియనే.

భవప్రియు—సూపుకము,

ఏ॥ మారుమనుఖు లేదుణ్ణిఁ — మనవంశము స॥ మా॥
అ॥ నేర్కోరతగినయటి — విభుడేఁయితనివిడచి॥ మా॥
మి॥ ఈరాకొమరుడుననల — సేలుకొనియేఁనితోడా
నారయకాపురముకక్కణ — మైనంబాల దేవయ్యెల॥ మా॥
ఇ. ఎట్టిధన్యరాలనో — యాతడుంటనిజమా
గట్టిగనీదయగ్గా న — కాలమృత్యువెణుచేను।
అట్టులఘుటనాఘుటనన — మధుతానోప్పెదుదేవత,
యిట్టులనమ్ముసెమన్నా — కేంపిడుమనభవప్రియ॥ మా॥

ఉ. కోరనికోర్కాగాగల నకుంరితీర్యదు త్తుత్తియోత్తమాం
డారయనూస్తుత్తప్రశు దహార్పతితేజము కోటిమన్నధా
కారుడు నన్నుగూడియుక్కారడవిన్నిజ్జమైనయప్పుత్త
చ్చారుత్తరాయువింక గోనసాగకతీరదు తండ్రిసమ్ముమా.

గీ. కనకదురయు మనపాలగల్లేనేని
యారయ సాధ్వికమాహత్య్య మలరునేని

యత్కుచిరజీవియగుచు నన్నెలగలడు
వేమదున్నలేతండ్రి నన్నీనికిమ్ము.

మంజరి — కన్నదా.

అనవినిధర్మేశ్వరుమందనసుత్ — యమ్మనొలదనియొంచి
కనకదుర్గచెస్పినద్దెలనిజాను. — కాకపోదనితలంచి
కూతురుందామథార్యయుస్వేద — మాత్రపై భరముబెట్ట
పూతయనుఱుబయలు దేరిరిమంచి — మహాత్మామంబడిగట్టి.

శీ. చెన్నలకుజ్ఞలాగజ్ఞేయియిలకూనె సందడిపెంకి బాణాలుమోనె
కన్నెవేపయుద్ధాగర్దున్నసమర్థాడె జిల్లివేంద్రదాఖుననంతగూడె
కమ్మమామిషితోటుకాపుపుహూచ్చె బీల్లగాలులుమురిపించివచ్చె
గొముగులుణోళైదచిషిముడిచ్చల్లార్పైదాటిముంజలుకడుడప్పిదీర్చె

కారడపివెలె బడవపి.కాగుగలె
సందేంపాంచు గంగిథుల్సుడలిషోయె,
ప్రద్రుతేపారె మాపులుపోట్టి నారె
ఆమనిమొదలుపేకై బల్లపాయపుట్టె.

ఉ. అంతటనత్యవంతుషు మహాటపోనొక వేటపోతు స
త్యంకిరయంబునంజెలగి వాయ్మఫునాస్యమునంకికాచి నా
సుతయులేతపచ్చికల నిర్మిమేపి భయంబునాపి వి
షాంతియొసంగి ఉత్సవికరంబుమొయం దంపోసెనిట్లులాడ్.

అతాణ — గూపకము.

ప॥ ఎందుకింతకనికారము — దెందమనీకేమికార్య॥ నొం॥

అ॥ ఎండైనన్నివునాజ్ఞ — నెవరితరముషప్పింపగ॥ నొం॥

మ॥ అందముగాభూతంబుల — కన్మోద్యన్యంభావారము।

సందియంబులేదిదినహ — జంబుస్ముషిలోనగావున॥ నొం॥

ఉ నీమనిప్పాడిగబీయ్యా-నీటినగ్గితెగగాల్స్యా|
నారయః రిబుములైన- నవిరెండుస్తుసినిల్స్యా|
ధారుసేలోహంసయుదయ- కారముపరస్పరము|
నూరకుండు మేరీస్తుల- శున్నదిధైవమతాణా॥ ముం॥

సి. ఎట్టిమాకలైయైన జెట్టుకాయస్సీంపజెల్లపుచివ్వలై సోక్కులేలు
తఁగలన్నాఖ్యంచియంతముగోరైతో దేసెపట్టులడీయమానుకొనపు
దస్యులనుండియందంబగుపూలుగ్గొనుచుందుపుకానికోయిప్పాప్ప
తోదరిస్తేపైవచ్చునుపజంతులజంపనొప్పులైర్చునదప్పుకొనిచు
ఆత్మపత్రసీసమ్మన్ చరాచరముల
నెంచిపేసించునీకు హింసించవగిస
పస్తువెయ్యెది యంకెట్లుబ్రతుకవచ్చ
గటగారు దయకన్నాను గమమేడి.

సి. పెస్సుపెట్టడముద్దుగునిస్సి గుప్యనదేలసాధువఁగయెగరనస్సై
పచ్చగజిపురించిబలసిన టోంకలకెగ్గుకి మేకపోలేమేసై
గీటియుమున్ద్రుట్టి పాటబాడమకప్పజెట్టేసే బ్రామేలబట్టిమింగే
కొండనుధ్వన్కొనికొమ్ములనిదలీంచు సేన్నును సింగమదేలచంపై
ఇజ్జగంబున నన్యోస్యహింసవలన
బ్రబలుభూతంబులిది స్విభావంబుగాన
గాని ప్రకృతి విలక్షణకార్యమైన
యాశుతత్వముదయ నాక్కదేణువచ్చో.

ఉ. జంగమజీపులైల్ల మరిసావరభత్తుణిజీసి హేడ్కులు
ప్రొపగురస్పదంబు హితమంబ చిరింపుచు చాపులేక సి
షుంగాసి తైవభక్తులయి జ్ఞానవిభోగములన్నమానులై
రంగుగన్నయట్టు భళిరాసఃఖయంచెద నెమ్మునంబునఁ.

క. తఁసిచ్చితలపులేల యు
మాపత్రియేఁనిణాయంచే మరియట్లులగఁ

హాపరమేశ్వర యదె నా
కైపియిచుచున్న వారక్కటూ తలిదండ్రుల్.

శేనా—వకతాశమః.

ప॥ అయ్యానసగన్నతల్లి దండ్రులారామికెంతవచ్చెన॥ య్య॥
అయ్యాయనగన్నాక-డై నబుంటులే॥డ॥

అ॥ వెయ్యారువిధమాలసామంతుల్లు వినుతిసేయ బేరోలగంబుంకో
చయ్యానసాశ్వదేశమేలుచుండు-సర్వజ్ఞులమీకుసాటిగలరె॥యుయ్య॥

ఒ ఏమనందు దుర్వాధికిసామ్ముగా-నేల్లుడెచ్చెనిచ్చుటికి
భూమిలోనబుండివారి సే బొందునిషుమలెప్పుటికి
వేమరుగానగప్పాధీనమైత్తుర్తిరి శేనా॥ యుయ్య॥

ప్ర. ఇంతటినుంచివారిటివిద్యాంసుయి మిారుశాశ్వంధులై శులగనేల
పేరూరులేనటిపేదవారుగాక మూర్ఖాధిషి కుత్తె పుట్టునేల
పనికిరామనియొకపట్టునుండ కణు దిప్పేత్తుణంబుల జగమేలనేల
దుష్టశత్రువులచేదుఖ్యావారకంబున నిట్టిదుర్దశబొందనేల
ఇంతచిత్తమొక్కో ప్రమేశ్వరేచ్చ
మిమ్ముదలచినకొలది మనమ్ముకరుగు
నన్నబోస నిరాఖగ్యాగన్నమితు
సంతమున సుఖమేఖుండునక్కాలకట.

సి. స్వామినాథంబులోవలనుండువారి బందిలిపాకనివాసమయ్య
పట్టువప్పుంబులగట్టునువారికి జెట్టులపట్టులుబట్టులయ్య
శాల్మ్యదనంబుభక్తుణసేయు వారికెండినధూఢీదుంపయుగదిండియుయ్య
సామంత రాజసం స్తవముపినసేవారికీయడఃరోదలాలించుటయ్య
అనిమిషులుమెచ్చునట్టుల సెనుపుదేడు
లంతసాప్రమాణ్యసంపద ననుభవించి

యామహాత్ములు తుదకట్టి యిదుమగసిరి
కాలమొకరీతి నెవ్వరైన గదుపగలరె.

గీ. ఇట్టులారాచలొడుకు జింతించుచుండ
సంతజతురంగబలమతో నశ్యవతియు
దనదెనకు శంఖకాహాశధ్వనులతోడ
రాగమంగోని యాప్రకారముగ దలచె.

క. మారాజ్యము గైకొని మ
మ్యారీతింగానకనిపి యిన్నాశ్చకు మా
వైరులు నాయభీవృద్ధికి
నోరువకీయవచ్చుచుండిరో మేలుభీ.

వాచస్పతి—గూపకము.

ప॥ ఏనగానిసేజయింతు - నవలీలగా ।
అ॥ కానలంచుమమ్మిట్టుల - గపునులకుద్రోయవారెవారై ॥
మి॥ మానుగదపస్సచే శివు - మన్ననవడసినదివాయ
స్తోమానాగ్నిజ్యోల - నంతకునైన్నరెవరి॥ నై ॥
ఱ॥ భరిభరితసినసమయనిది - పౌరుషముంగనుపర్చగా
బలుతపముననన్నుగన్న - వారిబుణమాతీర్పగా
తలేదంద్రులకృవనాపై - దనరువరకుభుజబలమునా
నలవాస్తోషుతైనైన - నేిబుద్దిన్యాచస్పతి॥ నై ॥

శీ. భూమిపీరమునభంబు స్క్రూటివందిరిబహుళా స్తోత్తతిసాక్షివహ్నిగాగ
ముకుటతన్నత్రాణములనుండిదుల్లైదు రవము త్రైముల్లభ్రాలుగాగ
జీబుకస్విస్తివాచకులకుశత్రులత్తులెంతయు ఘల్వదానములుగ
గూతెిభటహాయకుంభిభూరిస్యముల్లాలోలిభాబజంతీలుగాగ
బలువసంతము నెత్తురువరదగాగ
నాకబ్రీముగ్గులట్టు లాంతములు మెరయు

మరియుబియెజిరంకృతి మంత్రములన
బెండ్లిమాముదు నిన్నావాఁ విజయామైన్.

మంజరి—కన్నడ.

ఇ తేదందులకై మునివృత్తిమాని తివ్వి శత్రుణయింతుఁ
చేగినూకుతీల్లిగల్లరాజ్యము శ్రీఘ్రముగ నాక్రమింతుఁ
అనితుఁపోయుచు జనస్తిజనకుల కంతుఁరిచగ్యసేసి
యైనరథనున్నారిములంగాని యుటజద్వారముడాసి
సత్యవంతుఁడున్నప్పుడు దవ్వులైన్నమునిచి యశ్వపతి
యత్యంతిముదమునంగూతురు భార్యయువెనురామందగతి
జేరివీరసముమూర్తిభవించిన యట్టాప్పు నతనికే
గోరియట్లనె గభీరవాక్యుల సుగుణగూవుధై ర్యథనికే
మ, భళిరా యెవ్వడవీనరణ్యమున నీభంగిన్నాహామూరుణుఁ
గలరాంగ్రథము సత్యవంతుడటు సానభ్రముఁ తలిదం
ప్రముసంరక్తణనేయు చెక్కడగలండో చప్పుమా వానితో
లామామంబనియున్న దన్నాపతీకిట్లస్టుప్పులై సవ్విరుదుఁ.

నాట—త్రిపుట.

ఇ॥ శూరతనా కేవిమత్తిశ్శు-వై రుఁపోతరమడపనియడ॥ శూ॥
అ॥ కారడవిన్నాతీదందుల-గ్నపెట్టుకూరులకుగాక॥ శూ॥
మీ॥ వై రాగ్యమును - గదుముదుసో ।
వ్యారైకరుణ - జనచయసం ।
శూరవిను ఖుణ - బహుసాధుల ।
గోరియాసణింప నిటువచ్చిన ।
కుత్తిపుల బారిగానకున్న॥ శూ॥
ఇ అవురాయిన్నాశ్చకస్మదీయ - యూస్తాగ్ని కాపాలతీంచో
వివిధశత్రువులబరిమార్చేద - బిత్త్రాణమిప్పుడు నేడీర్చేద ।

ఎవడవురూ నీ వేనామూరాజ్యము గైకొంటివా
మాయత్తుడవుకమ్మునీ - యత్తేశముమామునానాటు॥ శూ॥

ప్రశ్న. కతినబ్యాఘోషమూళాఘనకరణిఘుటూకర్త్తముల్యాశ్వాల్పాత్త
పితరప్రామూళ్తదావాగ్నినిబడపరిరాగ్నిరసాగాల్పాత్త
ఒరరీభూతాంనాత్తోపర్మదిరపుదిర్మిన్నుభూతింబులార్యో
పితరుల్పాత్తోత్తింషస్మృద్యజయముశము దిగ్భూత్తోన్నుప్పాత్తేతున్.

గీ. అని భుషంకృతియొనయ్యా నతనినూఁ
ద్వైర్యగాంభీర్యశోర్యతీవీర్యములకు
నమ్మతామోదములుబొంది యశ్వాతియు
సయముగాఁల్పై నిటుచిరునప్పుసాఁ.

ఇం. అన్నాశత్రువగాసనీకు వినుమానుత్యాప్తుడైన్నును సీన్
గన్నారంగలలోనగాఁచి యిదెమత్తు న్యాలలామంబు దా
నిన్నునభత్తాగగోర్యవచ్చుగానుమీ నీరైజప్పైత్తుణ్ణ
సన్నంధచ్యనిజేయుమన్న వినమూనందప్రతిపాచుక్కుడై.

మంజరి — జెంటోట్టి.

సంశ్యవంతుమంధసదగాజిన్నీ జనకులకశ్వవిభునిరాక్తి
యత్తుతాముతో జెంటోగవిని యూసురాయ్తులవికి
ఎదురుగాసేమూదరించియొం తేనింగాశాంబడిగి
పదపాయియూతిధ్య కొనగివియ్యస్తు బహువ తిసేనిరకడి
అంతయశ్వపతి తనమదిదేవైన నాసాశ్వన్నవతీమెచ్చి
యింతింగోనుమనియూత్యుజనికాజ్ఞనిచ్చుమోదంబుహోచ్చు
చన్నదోయైపై గీసినిదుద వాల్నున్న తూపులెదదూయి
దన్నంగసువిన్నదానికై రాతనయుక్కిటుతులపోయు॥

శీ. తో దగెనక్కటయటిదుర్భరాటవినెటుమాఁచుసీము దుక్కోములసదాజు
తలపబామాణవితర్పికపై సెట్లులోఁ సకూర్చుండురంభోరుయుగశ

పరుషవల్కులములబయ్యదనెటు వేసికొనబాయినిక్కుచకుసుమగు చ
భికరవ్యాఘ్రభల్లాకంబులంగని సైచుచైట్టిమ్మగాబనేత్తు
క్రూరవిధియేలనీ సుఖుమారగాత్రి
సాగ్గిసాబ్బాట్టి యడవిమానిసికిగూర్చు
నిట్టిసర్వాంగసుండరి నెఱుట్టి చటు
శ్రీమహదంజూడగాల్క్రూద జాలిమాణ ॥

క. అనియూలోచించెంచెం నృష్ట
తనయునిగాంభీర్యరూప ధైర్యవిభవముఁ
గనిసావిత్రియు సమ్మద
వనధిముసిగి ఉండ్రిసెలఫుపై జెలువారడ.

కల్యాణి—చతుర్పు.

ప॥ పూలదండుశ్వర్యవంతు - భూరిగశంబందిసియెసావిత్రి॥ పూ॥
అ॥ వాలుగమేలూపులు గ్రో-వ్యాపితూపులెదండూయు॥ బూ॥
మ॥ మాలశీకుసుమజూముండల్చాలుగాగురియనాడచి కైనిా
వ్యాపిభాదమావిచిపురుటగి - పజ్జోయుయెజుమంత్రమన॥ బూ॥
ఉ॥ తలపుమృగారవములుతూర్య - ధైర్యములజూడగా
మేఱపుసనెవట్టు సాని - మేళమాడగా॥
అలభువిఱుకాడు పెంచ్చిపెదగ - గట్టాప్రమాతదీవనలదిదగా
లంపత్రోచ్చేస్తోనేస్తో - లావణ్యగుణాతులిషకల్యాణి॥ పూ॥

సీ. నలింతపాదాంబుజాతంబులందున గొదంటుమైదకవకూడునట్టు
భాసురనిమ్మనాభీసరోవరమున గండుబేసిసజ్జోనుగలయుభింగి
ప్రథితవీనోన్నతోర్పుప్రదేశంబున ఖంజరీలము జతుగట్టుమాణిక్కు
కవనీయవక్కోరాశాసుధాకరుపజ్జముగు చక్కోరముజంటనెనయుకరణి

ఏకముగవలపుజిగురున నెదలనతికి
సన్నిధింజేరినకొలంది చనువుమిగిలి

రెపులెగసినక్రమమున గొప్పమారి
దంపతులు చూస్తూ గొండొంటు దారసిల్లె॥

గోపనల్లునిచేతిపై బీలచేయ
యశ్శ్రీపతియును నతనిభార్యయును బెట్టి
శాశ్వతై శాశ్వతులు కన్నగవంజాగ
నోమిడగ్గటికస్టోర్ రిస్టాయాచి.

కమాచి—త్రైప్రసాది.

ప॥ అప్పగించినామునీ - కన్నామాయొక్క శిల్పి॥ న॥

అ॥ ఎప్పుడాణిగడ్డెననడిచి - యెరుగదయ్యే యోసుకుమారి॥ న॥

మీ॥ అప్పాయిచ్చకసుల - కొప్పదాడినమాటు |

దప్పదాజ్ఞకు మార్య - చెప్పదు |

మదిగప్పునునంత్రమీప్పుము-చెరులుమప్పదు-సుగుణాలకుప్పు॥న॥

ఒ॥ నిన్నగోంగస్తు మొదలెం - తెస్తిపలచెనో |

యన్నమ పానమనదొక్కం - తైననిద్రపోదు |

ఎన్నోనోములునోచి - కన్నా మెంతయుబెంచు |

కొన్నాలిప్పుడెడయుచున్నాము - నీనుగుణము |

విన్నాము-గతియర్మాపు, నీవె-మన్నాముదుఖమాచి॥యు॥

సీ. కాత్మాయనీపూర్వాజ్ఞకై సన్నాప జాలిగోయమ్మకుజేయిగందు
నొకసారినాపూంగముమాకిడమాపెల్లచేక్కెళ్ళుముతైంపు జెమటగారు
గూత్తిమేరనుదురుగుస్తినడువగ్గుహాబూత్యుడుంగులుపొక్కులెక్కు
మాంసతూలికత్తువైమైనమాకూతునకొత్తిగిల్లనపక్కలొత్తుకొనును

బలుళిపంబున సాహితీవరమువడసే

శాంచియెంతయు ముద్దుతో బెంచినార

మకటయిమ్మందయూన నీయులరుణాసి

నెట్టులేలెదో తండ్రిసీకచ్చినాము.

చ. మరియుకమన్మీ కారదవిమాటున నిమ్మడత్తలిదందులే
గరమెటుపెంచబాలెదవు గావున మాదగారాజ్యమేలుచం
దరిషటబోవరమ్ము సిను నారదుడ్దిర సర్వసదులూ
కరజగదేకవీరవరుగా నుహివెం జూము సభ్యవంతుడా.

త. అనిషేషు సంమామల

కనెనల్లుము సజినులూర నుగ్గాపు, ఏంపులు
వినుసిలరికంబుండను
మనుమాటంగల్లురాజ్యమాం గంఖునెడు.

థ. సమయమైసప్పుడీమిాద తంభుకరుఁఁ
సనుచుండ్కున జాపుతు యమున్నతి
కద్ముతంబంది తనుదనయక్కు జేర్చు
పగచుతండ్రిక సావిత్రిపు కెనిట్లు.

(బ్ర్యాగు) బాగు — చతుర్స్రగతి.

మ॥ తనునాజాలిమాలగనా - తండ్రికన్నాదానమిచ్చితరియించి॥ త॥
అ॥ మగువయెదిగినంత - మగసినామ్మేయగు ।
మాయమ్మునీకెట్లు - మరిలభియుంచె॥ ద॥
ఱ॥ కమర్యాదయుదిసు - క్రూకనీయరుగనిధర్మమెయ్యదికధు
నీకుకొషుకుగాక - నీనేలబుట్టితి॥ బ॥
హ॥ కన్ననవారల - కేకన్నెనుఖపెక్కు॥ శ॥
అ॥ మరికంటదకివెట్టిననయ్య - మాయమ్మునంషంపుకొన్నట్టుసుమ్ము
సరిగమముదీవించి - మాయమ్ముతోగూడా।
సంతోషముననీవు - జనక బాగుబాగు॥ త॥

చ. అనిధృతిజెప్పుచుస్సు తనయంబలుసారులుము ద్వాబెట్టి య
జునవిభుడెట్టు కేలకు వెసన్నుదిదిట్టుము సేసి వీరకా
జనిని మరిపీరకత్తియను నెమ్మునిగోధేగావుమంచు బ్రా
ర్థన మొనరించి వెన్నెసబదంపడి జూచుచు సేగదారతో.

గీ. అఖులసావిత్రి తలిదండ్రులకుగాణి
యూత్సుధృతిబట్టి తననగలనవలబెట్టి
వల్కలమ్ములు బెసిమటివలెనుగట్టి
మందమునం బర్లు శాల కాశురముచేసె॥

సీ. ప్రాద్యమార్కమున్నెన్నిదురు లేచునిల్సివరించి జెర్యునన్నానమాడి
మంచినీటిందెచ్చు మామకున త్తుకు బరిదర్శసేయు నొపైని వంటి
వడ్డించు నందరుబరిత్తుపూతెనసంతుట గౌరినర్పించి ధవునిభుక్తు
శేవముంభుజియించు జీర్ణసుతుకు నివ్వరించి రిమ్మంబు కూ

గునేయు | ఆపునకుకుసితినిదు ఘలహారమాను
బెట్టిగురులకు శయ్యగల్పించిపోయి
బాటుబాధుచుమ్మున బదమాణ్ణా త్తి
పినపనొక కొంత రేయక్క విభునిజేరు.

క వరుని గసికండగీయదు
మరిసేల్చుంభంగి న్తుమామల జూచు
శరయంగా సావిత్రీకి
సరియుల్లాల్చెన్నెన జగములగలదే॥

మంజరి — మాగువ

సతితనవిభునకు నారదుడు విన వింతిరేపువచ్చుననగి,
మతినెరిగి సేటినుండియనశస వ్రుతుమాచరించుకొనగి।
మానివేయరేకు పద్మంబుల సొక వేయంటి నమర్చి।
మానుగనామసహస్రముసను మానినిఖాడమొకరి
అత్తమామలకు బ్రాహ్మణున కభ్యవహంత్రుప్రినడపి
చిత్తములనున్నశోకంబుంచు లైయకదినంబుగడపి
రేయగూడనదయుమట్టేగం రీపదములబూజించి
హయిగనందరునిద్రించువరకు నంత సేవోనరించి॥

గీ. వెలదియడుగుల బాటుమనవేర్పు మరియు
కాలుసేతుల ముణుకులు నేలమోపి
మోడ్పుచేతులపై ఫాలముగదించి
గారికటుమస్యసేసె గస్తురువార.

వరజు — చతుర్స్రగతి

ప॥ సమయమిదెనుసుస్తుభోసనో - శార్యాణిసికన్నవికై-వ్యారేయ
మృ॥ స॥ అ॥ శ్రమబెట్టనేనో - యమతాళజాపనో
రమణనినూరేండ్లు - బ్రతీంచినమగా
వుమాసీదె - సుమాథార - ముమాదేవి॥ స॥
ఱ॥ శేషేనామగసిజంటు నా - పాపశ్చాధ్వ వమునాకెదపగలడంటు
నీప్రాపుగాంటినే - నిన్నెసమ్మయుంటినే
కాపాడుమంటినే - కాంతుగరజు కాని కాంతయరజు
వాల్గ్రత్తిలేనిపరజు॥ స॥

మ. జగమ్మునుదీరించు జెంచుమరియుంజక్కాడు నీలీల నీ
నగమానిర్నామకోశిపుండు భవదంచత్వాదనీరేణనే
వగదాయంతమహాత్యమందిరి హరిబంధ్యాదిమాఖ్యమరులే
నిగమాతీతవు నిన్నుతీంచుటెటు త్ల్లీభోప్రవరా శ్యామలా.

మ. అకట్టాశోకపయోధిలోషుసుగు సస్నేత్యంతముట్టీలీ నీ
దుక్కపానెంకనుబెట్టి యొడ్డనెసిసంతోషంబునంజేర్పు నీ
యకలంకాంప్రభుసరోజభక్తిగల నాకాపత్తురాజైల్లునా
యకజాగేల భరింపజాల నిటుత్తల్లీభోవునూ శ్యామలా.

కాఫి — త్యస్త.

ప॥ కనికరమసమమవేగమె - కావుకన్నతల్లి॥ క॥
అ॥ పనిపడిమాదెసరమ్మ - భక్తకల్పవల్లి॥ క॥

మీ॥ ఘనశోకానల నుచ్చనీ-కరుణావృష్టిజలీ|
నేడైలీ-నెనరల్లి-నుతుల్లాల్లి॥క॥

చ నీదుదాసురాలగాసమరి-నీవెనాదికృజగాన|
చీదరచాయనె వాదమింకేఁ నే-శినువుసంచదాన|
ధృతిజూపి-యూరాప్లిహిమూర్ఖాప్లి॥క॥

ఛా. పారంబెంతయు లేని సంసరణకూ పారంబున నుచ్చనీ వే
మారుంజార్యిషచగ్యుణంబుగను గర్జుంబుల్లదుక్ సేయుచు
స్తోరాశానిలతాంద్యమానులు ఏంధుగ్రాహసంగ్రాములై
యేరుందేలరునీదయంగొసక తల్లిబ్రోపుమా త్యాగులా.

మం. అరయన్నాచయున్న సారము త్వ్యాద్యమూ కారముంజూచుటలే
కరముల్లాలుఫలంబు నీనిలయను ఒకై సేయుల్లా క్రోము ఇ
చదువనాభాగ్యమహర్షి శంబునభవతీక్తి క్షిణిబ్రహ్మంగిలచుటలే
నెరినిభక్తియెజన్మన్నాశ్రాకము తల్లిబ్రోపుమాశ్యమలా.

కుంతలవరాళీ—చతుర్స్రం.

ప॥ సిలచినపలుకపిదేమలుక్తొలితాంప్రతివంజరపుంజిలుక॥పి॥

అ॥ పామరువాదా నేనిసునమ్మలేదా—
పాలించునీదానగాదా మర్యాదా॥పి॥

చ సరుగుసరమ్మా-తురియదెనుస్మా|
భక్తాళీ మానసమరాళీ కుంతలవరాళీ ॥పి॥

మ. గణతింపన్యశమానిరంతరము భక్తప్రవాతమున్నావ గం
కణముంగట్టిననీక్కపాపరత వేడ్కుంజందహసాఖ్యర
త్యణగావించగలేద సర్వదివిషచ్ఛత్తుం లులాయానురుణ
త్యణకాలంబునజంపి ముజ్జగముల్నష్టీంవగాలేద నీ
ఖుణముందీచగనేరిషక్యమగు దల్లిబ్రోపుమా శ్యామోగా.

మ. భవద్భాజావశవత్తుడైల్ల విభుధుఖ్యుల్యారు నీలోణగీ
భువనంబుల్పుజియించుబెంచు మరియుంబో కార్యునీలీల నీ
స్ఫువమునేస్మగలేక వేదపు లలజిందాల్య నీకస్మది
స్క్రావటేనాదగుబాధమాన్మటకు ద్వల్లిబ్రోపుమా శ్యామలా.

నారాయణీ—చతుర్స్ర.

వ॥ ఎఱుననుగా జెవ్వాటీశ్వరినీ॥ వె॥ కటుకటనాదగు. కష్టముబాపి॥ యో॥
అ॥ కుటిలకుంపలీస్మకు మరిగయులేదా
తుఱుకునరాట్టునె-తాళగజాలనె॥ యో॥
మ॥ మధుమాయుఖుసేయకు నీవిఱుమామహశాలముతగా
దిఱుమామనవినివిని-శోట్రాలుననటాత్మముల్కు టంబుగా॥ సె॥
ఱ॥ కస్తపడవాకస్తగనదగదగదిరగానిను నెరనమ్మితినిలుఫుము. నాధృతి
ఘునదావకమానసద్గుశమయిసిదానముగమనసుదరి
కొనదాళోకము. నిధానముగనిను. దాచితినెద-
ను దాసురాఱాను నారాయణీ॥ యో॥

మ. సరిగాజ్ఞ ప్రిక్కడెచ్చుకొమ్ము మునుసేచందాసబిల్యాటవిఇ
సరవిన్నాచులుమెచ్చ ఘోరతపముంగావించినావో మరే
కరణిన్నందులురాసి స్థామునివశుంగాజేసి సామేన సె
ట్లురవైయుంటోవో” నాకట్లుఁగదె తల్లిబ్రోపుమా శ్యామలా.

మ. జాఁంబొందు పరాకుజెంకకు నమస్కారంబుగావింతు నీ
వేశందానులయందునీకుగల సత్రేష్టమంబుగస్పుగ్గు సక్క-
శాలమ్మంచుమ నీళ్ళమంచుమిక నీభారముగ్గుసుమ్మయ్యుయో
యేఁఁ యిఱు లువేత్తసేసెవవు తల్లిబ్రోపుమా శ్యామలా.

గీ. అంతవేగినతోడనే యత్తమామ
లఖ వలయుసేవలొనరించి లలనతనదు
భత్తడ-యెప్పటివలె సమిత్యుములకయి
యునుగసిద్ధపాిన వానికసియెవిట్లు.

భూపాలు—చతుర్పు.

ప॥ తోడరాసిమ్మునును - గూడనాథానీ॥ తో॥
 అ॥ నేడనినుశాయరాదు - నిముస్తైన నిదొక్కవతము॥ ఏం॥
 ఉ॥ మనివినాలీంచు - మాటుచెల్లించు నెనరుంచు॥ ఏం॥
 గ అత్త మామలకుసేవ - లన్ని జేసితి।
 పొత్తునపారలసెలవు- బొందినచ్చితి।
 సందియమో - సత్యవిలోఱు భూపాలు ॥తో॥

సీ. నినుజూడకుంపిననిముసముద్దినమగునినుజూచుదినమరనిముసమగును
 నినునినకుంపిననిముసమునెఱయగు నినువినునెఱయరనిముసమగును
 నినుబల్కుంపిననిముసమ్ము నేడగు నినుబల్కు నేడరనిముసమగును
 నినుగూడకుంపిననిముసముయగమగునినుగూడుయగమరనిముసమగు

ను। న్నావతముకొనసాగించు నాథనేను
 గోహిణీడవగింది నీతోడనుందు
 మనవిచెల్లించు నీవెంటమలయుచున్న
 నెచట్టనైనను వినుము నాకేమకొరత.

క. అసిబతిమాలెసిభార్యు

గని మందస్మృతముచేసి కాంతుడుప్రేమం
 బుననాపె న్నిగికోగిటు
 గొని ఫాలముముదుబెట్టుకొని యట్టనియేఁ.

బిలహారి—రూపకము.

ప॥ ఇంతచోద్యమైనవతమి - దేలసుకుమారశీల ॥ఇంత॥
 అ॥ కాంతాయుపనాసుజూ - గరమ్ముటుమోలు ॥ఇంత॥
 ఉ॥ సంతతప్రసారమ్మగూ - క్రాంతముబహుశదుంతము।
 కాంతారముబోరశక్యము - కాదకటనీపంట్టికోమలి॥ కింత॥
 గ చెంగల నకుఁజేగురు - గంగుబూయనేలనీ।

యంగన్నిహాటిసాధ్వ్య - కక్కరలేదొండువ్రతము।
గంగాధరుపై భక్తిం - ఖేరిగిసర్వభూతదయచే।
లంగినదనంతవచ్చు - న్నేమాత్తపులిబ్బిలహారి॥ ౭౦త్॥

సి. దుర్భరసింహాశామూలగజాతములు సారేకువినియోగ్యసేచగావు
భూరిఫూతారవిస్మరితఫూరవ్యాశ తత్తీగమంగొనియోగ్యతాళగావు
శ్రూరకంటకసాంద్రకుంషంబుంబలు కూరునీవెటులపూర్వగలవు
ఎలినగాధాభాత్తమధ్యసస్నేమూరేష్ట్రులోస్సిస్సువగావు

యెన్నడయినను రవికశ్మినెరుగబోక
చెలగిపుటింటు బెరిగిన చిన్నరుబోక
వకటు మాపర్ల తాలునీకబ్బిచాట్లు
చాలవా యడవింగూడ శ్రమమికే॥

క. పోనియెన్నడగోరని

దానవు నీయిపుమనుచు దకునీనుసోతో
గానన్న తేంధనమ్ముం
దేనేగెసతండు నంతదౌత్తేవారెం.

నత్తుకే — కాఫి.

చనిచనిముంచట బఱురకంబులుగా సంశాసేశే మువిహంగనులా
గొనబగుపచ్చికపరుపులపై బెనగొను మగ్గుడభుజంగములా
వలుమరుంబెదిరివెన్నాచిద్రుల్లి పరుగులికుకారుగుస్త్రములా
బలిసిపెక్కుతీరుల లేదీగెలబై న్నలబసినయర్ము॥ 1
నయముగాదెమ్మురయాటగొల్పింప నత్తునముచేయమంజగులా
శైయెకిజెయగొల్పినాధునితోడ్డ జరజుదిరిగెడికుంజగులా
వివిధజంతుపులకిర్పై మేడల విధముననున్న కుకుంగములా
సువిదలబిగికాగిళ్లన్నియువక యొప్పుగనెగిరెషభ్రంగములా
సానాలతలెగ్గుశాసఫునహింతాలతాలతత్తోస్త్రేలములా

ఖానిముట్టెలస్నేలగ్రుచ్చచు న్నైస్తలందినెడుకోలములా
ఉలికిముర్రియాడలపయునుమ్మేల లూగెడు గోలాంగూలములా
చెలగిసెలయేటియుసుకదిన్నైపై జెరలాడెడుశార్దూలములా
ఉనైనైకై టేకుమ్రాకు లెక్కి మరిదెబ్బునంబడెసి బుక్కములా
సేనుంగుకదుపుగాంచి మిగులగ్గించుచున్న వార్యతములా
ఎండైనై కొరనీకడట్లుమై యేపుగబెరుగు వెదుర్మైదలా
కొండలనడుమం దేజరిల్లు కొలకులదరి బెండు మొసలీ గొదలా
పగదగ్గునస్సర్పుమాత్రమైన వార్యధులుండ్చుపరమామధులా
ఖురాతను గాసమాధినుంటం బుట్టులుబలీయుపోధనుం।
జామవనరంబులా గస్సరైసి స్థావరజంగమగోత్రములా
సేలకవిషాధర్మింపలేదనుభవైక వేద్యరువితములా॥

చ. చెంగెడు నవ్వునాంతరవి కేషములంగని భీతివిస్మయం
బుగోమథార్యనెంతయు గనుంగిటజేర్చుచు మాదుబెంబుకొం
చెంబుదీర నొక్కకమలాకరతీరము జేరి కాన్నమూ
కులగు నీడనుంకి తినకోమలికిట్లనె సత్యనంతుడుణ.

శ్రీరాగము — చతుర్మస

ప॥ కొంతాకునుగొనవేయు - క్షాంతారము సాగసు।
ఎంతోబలుసంతోషము - నెసయించనె మససు॥ కా॥

అ॥ ఇంతీహాంత్రకారినడచో - దంతీ మరుసిచేమల్లెప్పు
బంతీయందములకుమేటిబి - వంతిసుగుణాదొంతి।

మ॥ సంషైతంబుజంబూబదరీవన - సఖజూరార్థార్థికేశరంభా।
సంతానస్వాదుఫుభోగ్యముణ్ణా।

సక్కరతపోధనవాసయోగ్యముణ్ణా॥ కా॥

౮॥ ఆచెర్వనసీర్థాగీన నారోగ్యము హెచ్చుణ్ణా।
ఊణోదవమువరింప నభీహాధమువచ్చుణ్ణా

వీచున్నలగాలియెండక్ గాచున్నార్యదువెన్నె లవలె
బూచుఁ గమ్మావులిచట దోచుఁ గైవల్యానండము।
వాచామగోచరమహిమాస్వదము।
ప్రకటసత్యరాజిత్ శ్యావదము।
సీచరిత్ తోలివిరహితాగము।
నిరతనిక్షేయస్త్రీరాగము॥ క॥

శీ १०నయికారువెలగపండ్లుచవిగొంటుకెంత యోహాయయ్యయ్యిప్ప
పదును

తదుస్థియాపొట్టికాకరకూరదినుటుమాయమ్మ కెంత యోమనుకలదు
పొలుతియాయింధనమ్మలు పోగజమ్మకత్తుఁఁములో సీనంటజగుగినిమ్మ
శోహియాతుమ్మాపురావుఁఁఁశివార్చున కూగయబెట్టెన పేరునుమ్మ
అనుచున్నానుమన వంసిననము స్తు
వస్తువులభోగుచేసే ప్రాణవిభుని
గాంచిఁనమదిలో విజ్ఞంభించుభయఃపు
గుయలునేయా పావిత్రీ పోలే కెనిట్లు.

మోహన — చతుర్పు.

ప॥ ప్రాణనాధయకమళ్లిపోదమా - యదో వేళమించో॥ ప్రా॥
అ॥ నానబోసుమింకసరసులోనమ్మ - కాలసమతిచాలుపై దిగుప్పార్మ॥
ఇ ఇనుమునీన్న కూర్చునస్తుపులు మనగంపకథికమయ్యా
మనలనొక్కజాపులోనరమ్మని
మామయాజియిచ్చే మదనమోహన॥ ప్రా॥

శీ. సూర్యకాంతిసుమంబుజూచుచున్నదిదలయె త్రైణోద్యంమిగినిచ్చివైపు
ఆహారమున కేగి శోయిగాబడులు మత్తుచున్నదివిశమగూళ్లుకొరకు
మొదటదబ్బునసాగిపోదవగుసీడిప్పుడుక్రమక్రమముగబ్బాటేవారె
చ్చానిమన్నపైజల్లుకొను గజంఁడములే చెయ్యిర్చాగవచ్చు
ఇంటిక్రిపుమ్మ పోదనుంకేలబాల
మనగ నాస్త్యవఁతు దోడ్డునశాపచ్చు

తీసదుకొతల నరచేతులనుగదించి
శీవశివా యెంతుతేనోప్పిజెలగెననుచు.

క. తపిలేతనదుతోడ నొక భా
హలునుంచిబోరగిలపడుచు సూపిరిగ్రహమతో
డవిషుచుచుండిననాథుని
గపుంగిటగదించిపోక గా కియునిఁఁలు.

నవరోజు — చంపుర్స.

ఐ॥ ఏదికర్మవిదినాథమన । కేవచ్ఛ్వాసభాధాయే॥
అ॥ శుష్మాహైస్తోన్తుక షుష్మంష-స్తోన్తోభులియుతుస్తోకే నారి ॥యే॥
ఏ॥ నాముచుండలేవాయుక - సారిబుక్క - లేవయ్యుయ్యుక్క ॥యే॥
ఒ ఇంచుకైస్తుగ్గలేదానోచే; - యిపుష్టులుస్తున్నది రానానామి
మంచువలెజలుపగ్రమ్మాన్తియుడలు - మరిగాజబారసే॥
కొంచెమైనవిక్షించరాను - బైపవామానవరో॥ నీ॥

సీ. అప్పుద్దుర్మాసంత్త తాళ్ళితజుభయ భర్రరమ్మించునాపొణాఖిభుని
సత్యమూత్తగనేగానరసిజమితుడా సత్యవంతునిబోవసాగరమ్మా
సంకల్పసిద్ధులోసంయమివయలార మంత్రించినావిభుస్తునుపరండు
అతిరయంబునబరమాపథులారమిగార్థించుడునాదుకాంతుమాద
అక్కటక్కట యెవ్వరైననడుపడుర
యేమినేయుడుసింక నాకేసిదూరి
యసుచుసావిత్రీవిలపింప నాపెభుల్లు-
యున్నహాదేవయని తనయుసురువిసీచే.

క. తనకాంతుండటులోటం
గనుగొనిడండంబుపగులగా శోకాబ్ది
మునిగి తలమోదుకాంచా
వనజేత్తుయేడై నిట్టుబండలుకరుగక.

మాఖారి — ఖండగతి.

ప॥ హాజగి దేశవీరనాథా - యయ్యయ్యో మేరుధీర॥హ॥

అ॥ ఏజాడ సేగదవౌననుగూడనీతోడ - నిండుతీసుకొనిసోరా।

ఉ॥ రాబారూపనిరితమనోజా - రవితేజా॥హ॥

ఇ॥ నీమాదబుటైజాసరాథ - నేబెట్టుకొన్నదాని

ప్రవేమయంతయుమరచినన్ను - విదనాఃితివి।

యేమిచేసితిసేగము - సామిపలుక నేమిద్విరదగామి॥హ॥

శ॥ నీతల్లిదంద్రు, చంబలుమారు - నీకెదురుచూచుచుంద్రు।

ఊతీరుజాగేలజేసదవులెమ్ముమన - మేగవలెవేవేగమో

నాతోడుసుమ్మాన్నివింక - నావంకజూడకున్న॥హ॥

ం॥ ఇందుకొనాదుకునుపచ్చి - యాపుననుపఁపించితి।

అందకొడానాదుమ్ముగ్గోం చెమువినన - యన్యయసింతిష్టగునా।

సుందరసుందరధృతి - మాదగి సిస్మైమందుర॥హ॥

చ॥ కారుణ్యగుణసాగరాన్నాన - క్రుటయేసిపించనేరి।

యూరుకున్నాన్నానునామిదగీకేమలుక - యొకసారిసురాటాడగి।

యోరి సత్యధారి దుర్ముఖారి॥హ॥

సీ. నామేమగన వేషమిపగిండిసిపేసితో కాదుసత్యవంతుడవుగాను
భూతమేద్దులుననింబూదవినదాకాదు భ్రాదరిభూతేశభుక్కుడవుగాను
సరసుసర్పంబుగరచుసాసిఃగాదు నీదేహమునగంటులేదుగాను
బడోయుంటస్యుడ్రుప్తైనాయదయుగాదుచ్యాససిశ్యాసలుడిగెగాను

శ్రోండ్నైనను బిడికిటబిండిగాగి

గొట్టబోన పంజగజటివీను

మ్యాములోపలు దలనొప్పినై చలేక

యుట్టులెతివి దుర్ముఖి కేమనందు.

వున్నాగు—త్రిష్టు

ప॥ అయ్యి మోగ్గనాపాణ్ణు—యన్నయి మించెత్తానా॥ యు॥

అ॥ చయ్యిన నను బూసి— చనెవపానీలొంటిగ॥

మ॥ గెయ్యి ములేదానామనకెంతో— నే సమిత్తాదా।

వెయ్యి సార్లు పిలిచి నబలుక్కను— పెరదాననా క్రోపము॥ యు॥

ఉ సీవుండు చోటనే— నేగూడనుండు।

సిదభాసిన వస్తు— వేదశండు నురా।

వాణిషయసు నమనల— బ్రిషుకసీయక్కెల్లు।

పాడు దైవము జేసేనా— యింత్రివాసేనా।

జోము నశిల్పాపజూలడై— వ్యాడై నమూషాషాకంబులా।

చూడు మెట్లువచ్చేదనోనీ— తోడనేము వేగబున్నాగు॥ యు॥

సీ. అంబికాభుత్తురాలో కొంతవైధవ్యమొందదనుచుబల్కు—చుందు రెపుడు। తలిదండ్రులు కూనేవదప్పకచేసిన తూళని కపచుత్యవంటదండ్రు పతిమూజ్జమించి పరమనాధ్యకీ బంచభూతిముల్రాఘ్యధీనములఁగునండ్రు సతతంబునీవలె శంకరుసగ్గించురాదు శతాయువై నరలానందు

పద్మంస్తుట యవ్యారిసుద్దులెల్ల

రిత్తులె మనదేస విపరీతిఫలము

నిచ్చు గాలంబుగడుపగ నెవరితరము

పూరుషుసు చెల్లునా విధిప్రతిఘటింప.

మంజరి—సాధనామక్రియ.

అనిసామిత్రియు బులించుచుండ నాపెంగాటంజముడు।

ఫుస కాలపాశధన్యడై భీమూకారుల్చడై మర్దముడు!

కనుబసియాసత్యవంతుదా సూత్యుదేహమాకమీకంచి

కూనిపోవగనానాధ్యమే వెనుకొననంటపహామీకంచి।

అప్రీతిహతిగమనంబునవచ్చేడు నాపతిప్రతంజూచి।

యూప్రేతపురీశుంపిట్లులనియు నప్పుడుతనచేయాచి॥

సువర్ణాంగి—చతుర్స్ర.

ప॥ కూడదిఁలోవీస్తామా - తోదమానుషశరీరమ తోరా ॥గు॥
 అ॥ వీషాలధర్మమాడే నీకిక - వీనితోదబనియేమన్నదిరా ॥ఎ॥
 మ॥ చూడుమావరునిదప్ప - వేషమావరమేదైనా
 వీదుమా రి త్తువూనిక - నేదునిన్నమెచ్చితిసువర్ణాంగి ॥కూ॥

ఉ. నీవుపత్రివతామనేవి నిక్కమగా మహాషాటిదివ్యల్ల
 గావునాండగ్గుత్తిపి కర్మవశంబునీదుభాష్టా నే
 డీవిధినీత్తెల్లోకమున స్తుల్శరీరులక్షీ పుట్టువుల్
 చావులునైజభర్మములు చచ్చినవారికరారు సుందరీ.

గీ. ఇంద్రజిముడువల్క నెంతయునావిత్తి
 తసకుగగనగతియు ధర్మగాజ
 దర్శనంబు దుర్గదయుక్తంబునగల్ల
 సనుచున్ఱతసించి యమ నికసియె.

సాఁఁరి — చతుర్స్రజాత్రిష్ట.

ప॥ ఇందుసేయదగున మాణోహంప్రి - యెల్లధర్మమ ఉనేలెసి దైవము॥
 అ॥ కటకటాయోంతో మిచ్చుటగా - గలసిమెఖసినాపతియు సేసుండా।
 ఉ॥ ఘుటనాఘుటనవిదట్టుడప్పుఁ న - కలచరాచరాధ్వర్యత్సుడప్పుఁ।
 జటులపాత్రకపివత్సుడప్పుఁ న - జ్ఞాభీషుదకటాట్టుడప్పుఁ।
 మ॥ తీటుమటకాదాయిదియ - కృటికములేదా
 మటుమాయలుపసికిరావింకనా - మగసిమళ్ళిబుతికంచిపెంచుమా ॥ఇ॥
 గ ఏమినాపుణ్యమెల్లులోకము ఉ - కీశుడవిటునీదర్శనమిచ్చితి
 స్వామోనీపదతామరసయుగము:-
 సకలసంశ్రితాభయకరసుభగము!
 కామితమరదాచాసంతత - శ్వామాహృచ్చరా

ధీమహితవిచారానిగమం - దిష్టిజగ దాధా రా
తామసమేలానీకంతయ - ధర్మము మేలా
నామనోహరుని నన్న నెడబాప
నాయమాయయోయాసా వే॥ రి॥

సి. కొంతునితో నుంటకస్తు బతివత కేకోరై మరియుండులోకపుండు
నీయొరుంగనిధర్మమేయెడనుస్తుది పత్తికం తెస్తికొంసుగతియుగలద
తప్పకసూదితో దారంబుమాణిక్ - బ్రాహ్మణునివెంట నేనేగవల ము
నదియటుండనియిక నేడై నవరముగట్టాక్కొంప సీకిష్టమయ్య నేనే

యకటూత్యంధులైన నాయ త్రమామ
లకుగనుంగవలిమ్ము నీదుకృపచెత
శాండుకునుంగోడ్డేంజూచు కొండువారు
తపిలిముచ్చుటుటీరగ ధర్మరాజి.

చ. అనవినిమూపెతోడ జను డత్తుము మకుగన్నలిప్పుత్తిక -
వసరుహాన్వత్తమాడుమిదె వైతరింగేసది దేనిదాట్లా
జనణికమత్త్య దేహాలకు జయ్యనగాపున మళ్లిపొమ్ము సు
పెనిమిటీన్కురాదు మరిప్రేతముపై నష్టియాన లేటెక్క.

గీ. త్రిటులిబల్కుషిముని నీత్తుంచియూతీస
నాపవలయుబశ్చ నుషిగియాణిగి
యనుచుస్థ్యయించి యూయము జస్తాసింత్తో
నాసటుకేలుమోణ్ణి నుషివెసిట్లు.

దేశి—త్ర్యస్తగతి.

ప॥ కన్నతండ్రినామిద - గరుణసుంతైనలేద॥ క॥

అ॥ నన్ననావిభుసినెడవ - నాయమా మమిప్రోవరాద॥ క॥

ఉ॥ అన్నయ్యలవేలుపుల మిన్న నీకస్తుదికైవరైన్న॥ క॥

ఉ. నా పెసిమిటియందకాడు - నగసమానధీరుడు।
 ఏపావమెరుగడు మ - రెంతోమంచివాడు।
 కాపాడవ సకలజగ - దీపదయాకలాప॥ క॥

ఇ. వీసన్ మైననాదుమగని - విరహమోర్ధ్వబాలా
 దోసిఎంగ్రీనానుననుసం - తోషపర్చవేలా
 ఆసించిన భార్యనిటుల - భాసియయ్యనాపరదేశి॥ క॥

ఛ. అయ్యనాపతియస్య చోట్లో యవశ్యంబుందునేసుడ పట
 వెయ్యెలాయదియ్యులుండని జగద్విశ్రంతచారిత్ర నీ
 నెయ్యంబుంగనుపర్చి పాపమనబున్నింబన్న నెట్లుండు నిం
 కెయ్య శాపుల వానికేఫలముబ్రాష్టించుందయిజెప్పవే.

క. అనవిని జముడిట్లును నో
 వనితాస్వసుభాధిలాప పాపమునుమ్ము
 వినుమిక పరోపకారం
 బొనర్చుటయేసున్నెమా మదుదేశమాన్.

గ. పుడమిలోనిందెయ్యు శోకము న్నయంబు
 పరమునన్నరకబాధయు బాసమెనగు
 యిహామానన్నిత్యాసంతుష్టి యిధ్వకీతిం
 తువేదివ్యువై భవము పుణయంబొనర్చు.

ఉత్సాహపక్షము.

ఏ॥ నరకశాధవడెందువు - నరుతైరగు విసుమా॥ న॥

అ॥ వరారోహసరోజుత్తు - పరమపతివతామణే॥ న॥

మి॥ పరగవ్యభిచరించువారు - పతితీరులదొంగలుకు।

సరిగగూటనాత్మలున్ - జంతుషింసనేయువాగు॥ న॥

గ. తలిదండ్రులబెంచనియు - ధములులంచగొండులుకు॥

సాధితీర్థదైవదూ - మకులుగుర్మివలులు ।
బలులోభులువదుచునొమ్ము - వలస్మృతికునీచులు
వేతికృతమ్ములున్నరియు - రివిషంపులోలతాంగి॥ న॥

సి. అఱనామ పరభామనాశించిచూచిన వీసిపాపము కసుల్చైనుడంచు
భగ్రనుమణించిపరుస్తోసవ్యైనిక్కుటుకు బుదూడగొట్టుడనుచు
నితరణాంతాన్నంగేంచె స్తుదుర్మార్గు సగికంబంబున నదుమాడుచు
బైకెబతిప్రతిష్ఠలె సట్టియించె నీపొకెజైల్పంగోర్తవే ముడంచు

పటుతరంబును ఏర్పన భగ్రపమ్మా
వ్యధిచరించిన జనకులంబట్టి ఏగు ..
నాదుదూతులు నాఘోరసరకమందు
చెలగితుగునట్టు శితులు జేయుచుందు.

తరు. పలురకంబుల దౌగణారిల బట్టి కాళ్చునుచేతులు
గులికెత్తిట్టుచు ముక్క పు క్కులుగొట్టే ముక్కు చెన్నల్పాశా
హళిగాయుచునుప్పుకారము నద్ది యొగ్గుగాల్చిను
దులనుగమ్మల గుచ్చుచుంనురు తోయజేతునాభటులే.

ఇ. మర్మంబెద్దియు లేనిమానవులకు ర్భుల్యదుబుట్టించుచు
ధర్మస్థానమాలోనసారి ధనమిన్యుర్ధంబుగావించుచు
దుర్మార్గంబున న్యాయమాది మిషనెంతో కూటుపాక్ష్యంబుల్ల
నిర్మాణించు చారినాలుకో ఖండిపెంతు బాపోజుల్ల.

సీ. పాలుచక్కరథాన్యఫలములన్నాని ద్వాష్టాశనులో మనుష్యాధములను
యంత్రవితతి నభీష్టారముల్నిలుపక పశులభాధించెంపాతకులను
అధికారముననంధులైవ్యర్థముగ నేవకులనుబీషించెండి క్రూరమతులు
తమకుసంపదగోరి వైవతములకు జంతువులను బలియిచ్చుమర్మనులను

పలరకంబుల మరియును బ్రాహ్మణం
బరసుకర్తినాత్ముంబట్టి విరచికట్టి
మేనిచర్యంబులొలుచుచు మాదవేసి
చమురుజ్ఞలుచు నాభటు ల్పంతసీతు.

క. తిట్టుచు తసతలిదంద్రుల

గోట్టుచు నారలకు గూడుగుడ్డోదక దా
బొట్టబలియది వదుషుని
పట్టివేంజీమునూత ఎణియ క్రోయింతుఁ.

సీ. లాంతికొంపోదీసిలంచము లేయుచు మూర్ఖులనురంపబులోయుచుందు
తోదీర్థుదై పసెంగపులస్త్లప్పుచు ముంచినిప్పులబొగఁ ంచుచుందు క్రు
లలీగురుగ్రోపులు ఒబుసత్సులు ఎంబుసిపించి పాతర్యాద్వాక్షంచుచుం
త్రుల్చీక్షాభులఁజ్ఞట్టి నోళ్ళునుక్కుగొట్టి చెట్టులకు క్రీలగట్టుచుందు
పోరపారపరకన్నాములు మాలను దినిడు
కుట్టేత్తు దొక్కి జీవ్ము రాల్ముముచుందు
మరిక్కుశమ్ములబ్బట్టి పూర్వాన్నిచూచు
జెలగిసకపశిక్షలకు జ్ఞాతేయుచుందు.

సారంగు -- ఖండగతి.

ఎ॥ నాకమున సుగుసుజి - సాప్తాల పుసుమాయప్పు

అ॥ రాష్ట్రానుధ్యాకరపి - రాజిత్తస్త్రువదను॥ నా॥

మి॥ నీకైవదిసత్తులు - నీరత్తాన్నాగ్రాణలును।

మాశాంతునిభ్య క్రులు - మరిసూస్త్రువ్రతులు॥ నా॥

ఒ ధరలోనన ప్తసం - తానుయులుగసునారు।

తరుచుగు సర్వభూ - తదమూపరులు।

వరధర్మయుదమున - బ్రాహ్మములిడువీరులు

తిరముగగతికచాణ్ణి - ధక్కలిసారంగు॥ నా॥

శ్రీ. సతతంబునిథి దేవతలుసన్నానింప దివ్యపుష్పకముల దేజరిల్లి
అకలియును నిద్రలేక రుజాజరామరణపరితులయమహిమదసరి
అస్మించాదిసిదులనంది తైర్మిల్క్యసంచార విభవమున సమ్మదించి
ఛాష్యతక్తి రూలైసమ్మసంకల్యులై ముగిసచ్చి దానందమూర్తులగుచు

నేనుజెప్పినపుణ్యత్తులైస్వర్గాలై
వైభవచూర్గొంగురు వత్తిసుదక్కాలై
నదుగుమేచుమైన నీయాదుబీళి
జెప్పిత్తింగాన గోమంచిచుచ్చు దాన॥

మంజరి—సాహేరి.

అనుసాప్తిచి కేషులుమొగిచ్చి యద్దండధరునితోడా
ననియెసినువత్తినెందయబత్తిప్రశ్న నొదుసెటుజగమురేడా
చాయనుమార్యుసిపథర్మంబునిన్ను బాయజాలనట్టేను।
వేయే ఏత్తుంబయుసనామగసి విడిచిమరియుండలేను।
దీనికేమిగానివరమామరియొక దానిగోరుమన్నావు।
గుహనాతంక్రియారసపుత్రులు గనగట్టాత్మించుమొవు॥

శ్రీ. అభిస్మప్పిసితివ్యయమూర్తకాండ ధర్మరాజశశమార్యాండ లేజ
సఫలండూరథమక్కట్టోర్మహార్మిఖ్యానీ పూజ్యిసపుష్టమోత్సవద్వు
సర్వజగద్రూపసంప్రీతపూర్ణిషాపాశదు పాశదుండకలూప పాపతూప
అంబుదవర్ణనర్యాంతర్భంపూపూణం ఛ్యమూవిలోలదమూలవాల
దేవుడవునీవెన్నోబుదేవివివె
సీవెనగుఱుండవున్నరి నిర్మఱుడవు
భాటిభాటినిమ్మబాగడ నేపాటిదాన
నాకూపత్తిభీత్తిపెట్టు న్నన్నన్నపుత్తి॥

శ. ఈవిభమున ప్రభాధికంచే
సాప్తింగాంచిమగుల సదయహృదయుడై

దేవతలునంతసమున సు
మాహలిగురియింపబల్కె యముడైట్లంత్చ.

సామ — ఏక తాళము.

ప॥ నేదసమ్మానమునీచంతమాసా-విశ్రీయశ్వపతిపుత్రిసుగ్రాతి॥ వే॥
అ॥ నాదయుంబాంది శాఖరీవండై-నారీమసేయమాపరభూషంచాము॥ నీదుసచ్చరిత్రిత్వినేషుఫుమ్ముసు-నీట్యమభీషుఖింబులుగోంగుము
శేదునీకూసాటిము జ్ఞగంబు॥ లేదోహనవేమంజుపాణి॥ వే॥
ఇ॥ అమ్మానీశంపీకోరసకూతులు-సాయిగాసూర్యరాందరు।
సమ్మాదము తోసీభాండమరు-సజీవుడై నిన్నుంగుము।
చెమ్మునిసిమగడసీపుజిరగా-లమ్ముస్సామ్రాజ్యమనుభవించిమూ।
పిమ్మటశివసామ్రాజ్యమండదరు-
విశ్వతసాతీశాంబాంది సాము॥ వే॥

చ. అనివరమి చ్ఛిదండధరుడంత దిరోహితుడమ్మే న్యాసము
ఘనముదముంబెనంగోనగు గాంతయునెప్పటియైనుభూమికే
జనితనయంక దేశమూన నాధునినె త్తలబెట్టి నిదలై
మ్మునఘుడజీశిశేషయై తూతురక్తంబసి సిల్పుచుండగు.

కీ. తోఖదొ ల్లగాయనేతులుకొంచెం కడిల్లియొప్పుగనొక్కప్రక్కకొ
త్తిగిల్లి। వెండియుంబిమ్మట చెలికీలబడి బొజ్జయునొమ్మునెగయలోనూ
ర్ముదీసి। బడిక్కన్నన్ను గవ్స్నిరుజారగ మైవిరఫునుచిట్టాపులంచి
పిదపమ్మల్నచూపుచ్చియుల్లాలినెమ్ముగును గస్పడజీరునగ్వునవ్యి
శివశివాయంచుగూర్చుండి చివురుబోడి
యింతసేవయ్యే సను లేవ కేలజాగు
చేసినావనిమగులన చ్చెరుఫునంత
సంతసము ముప్పిరిగొనంగ నింతివల్కె.

తోడి—ఆదితాళవు.

ప॥ జ్ఞానేశనన్న మందుకౌగిట - జేర్పుకోరపై సంగతిజెప్పెద ॥జీ॥

అ॥ నీపట్లుతల్లాప్పిచేబెద్ద - నిద్దరంజెందినావికేమందు ॥జీ॥

ఖ॥ నేవిపించుచుంటి నంతటమరి-

నీదుసూత్కృ దేహముంగొని జమున.

పోషవానిషాంబకితి సాముద్దత్తి।

బూపదిక్కార్థాపనాగ్రమోద్దిష్టి।

అఖోగము. ఆచంధిదనపోటునమ్మున - న్నరసియత్తదుమింట।

నోపనిషత్తన్నరాత్రాగసుకోరు - మొనగెదనీవోడక్కావరమనియె ॥॥॥

ఉ॥ కోరుకొంటేనాయ త్తర్మానులు. గోభుసామూలు. రావలయుపంచు

నారీయిలుతోనిసాంచుక్కిస - సరకస్వర్యరసుఖంబుజెప్పి।

సీరములుమదప్పునురియ్యైన - స్నీవముకొమ్మునగనాదుతంక్రి

శ్చారసమ్మత్తుల పేసిసిచ్చితి - ససుచుతుదక్కునాప్రార్థసంగరిగి।

కేరినన్న మెప్పిగేణ్ణబ్రథి - కీంపగవరసిచ్చి॥

సారిదీపించిచనియానంటగ - న్నారనుంటినిట్లునుఖముకోవి॥జీ॥

శ్ల. అనిపట్లుచుండిగసంతోసభ్యపంతునిత్తల్లిస్ (ప్రమలద్భుతముమించు) మాడసేట్టముదంబుట్టుడశత్రువుల్లన్నాట్టి, తీర్పిమించురాజ్యము తేట్టినారు మేలరండుపంచ్చిషాలముసేపించు నేంటపు) ప్రతునిచేతసకల ప్పుత్తాంతము నేంగియెంతయు గోడియ్యనుతించిమూవాళైంపీనకాని

కనిపిరండరు తమదేశమరుగదలచి

యొక్కమార్మిట్టిసంపు నొనగినట్టి

సర్వసంగళకుం జయజయమటంచు

మధురముగనిట్లుపూడిరి మంగళంబు॥

సుదు—ఎం తొళము.

ప॥ మనుగుస్తుత్తుల్ యాశ్వరీసీకు - మంగళమేజయమంగళమే ॥మ॥

అ॥ సమదగజగావానీశ్వర్యు - సంతతభక్తిసుఖదాయిని ॥మ॥

ఇ ఆగమవిఖినమచుండిన్నర్థామ - హాశ్వరీత్రిజగజ్జనీ
యోగీశ్వరహృత్సునోమర్థి - యుష్మాదేవి భువనైకసుందరీ॥మ॥

౭ నారాయణదాసపాలినీయ - నంతనుగుణాశాలినీ
ధీరతనినుగోయిచుండిన్నాన్య-
ధీనమగుచుండుండమయుసారట ॥మ॥

శ. గానకవితావథాన ని

ధానులగు మహాశ్వర్యులాగ దయతోవిన్న
దీనిరచియంచి దూరా
ధీనమ్ముగ గృతినాసంగితిఁ వోట్టేచ్చుఁ ॥

సంపూర్ణము.
